

scan

**ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตนิคม
อุตสาหกรรมภาคเหนือ**

นางสาวเยาวภา เตโช

**การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**

พ.ศ. 2553

**The Opinion of Accountants toward the Continuing Professional Development
(CPD) in Northern Region Industrial Estate**

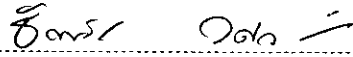
Miss Yoawapha Techo

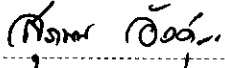
**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University
2010**

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ   ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของ
ผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ
ชื่อและนามสกุล   นางสาวเยาวภา เตโช
แขนงวิชา   บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา   วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ชัยญูธรรม์ วศวรรณวัฒน์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชัยญูธรรม์ วศวรรณวัฒน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุกมาส อังสุโชติ)

.....
(รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ผู้ศึกษา นางสาวเขาวภา เตโช รหัสนักศึกษา 2513001459 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ธัญญ์รัศม์ วศวรรณวัฒน์ **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา(1) ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ และเปรียบเทียบความคิดเห็นดังกล่าวโดยจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีและ (2) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จำนวน 102 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อถือได้ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีแอล เอส ดี

ผลการศึกษาพบว่า (1) ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีความคิดเห็นโดยภาพรวมต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งในด้านหลักสูตรส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดที่หลักสูตรต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาวิชาชีพบัญชีก่อน ด้านการนับชั่วโมงส่วนใหญ่เห็นด้วยมากกว่าแต่ระรอบบัญชีการพัฒนาความรู้จะต้องเป็นเนื้อหาทางบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง และด้านอื่นๆส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดว่าผู้ทำบัญชีในปัจจุบันจำเป็นต้องได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง และจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีอายุและประสบการณ์ด้านการทำบัญชีต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันในการนับชั่วโมง ส่วนผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันในด้านหลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (2) ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีปัญหาในการปฏิบัติตามข้อกำหนดขั้นต่ำ 6 ชั่วโมงต่อปี ปัญหาเนื้อหาหลักสูตรและวันเวลาที่จัดอบรมหรือสัมมนาไม่ตรงกับความต้องการ โดยผู้ทำบัญชีให้ข้อเสนอแนะว่าการนับชั่วโมงควรให้ยกยอดไปปีถัดไปได้ ส่วนวันที่สะดวกในการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา คือ ช่วงวันที่ 11-21 ของเดือน ควรเป็นวันเสาร์ โดยค่าใช้จ่ายในการอบรมหรือสัมมนาไม่ควรเกิน 1,000 บาท และหลักสูตรที่ต้องการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา คือ ความรู้ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

คำสำคัญ ความคิดเห็น การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี เขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ธัญญรัตน์ วศวรรณวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ ปรีกษา และแก้ไข ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จสมบูรณ์ รวมทั้งที่ท่านได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาส อังศุโชติ กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมถึงตลอดถึงคณาจารย์สาขาวิชาวิทยาการจัดการ แขนงวิชาบริหารธุรกิจทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความรู้มาโดยตลอดระยะเวลาการศึกษา

ผู้ศึกษาใคร่ขอขอบคุณผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลอันส่งผลให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ทำนี้ หากมีสิ่งใดที่ขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขอภัยเป็นอย่างสูงในข้อบกพร่องหรือความผิดพลาดนั้นและผู้ศึกษาหวังว่ารายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะมีประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาผู้ทำบัญชีต่อไป ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจที่จะศึกษารายละเอียดด้านความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือต่อไป

เขาวภา เตโช

ธันวาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
กรอบแนวคิดในการศึกษา	3
สมมติฐานการศึกษา	3
ขอบเขตการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	5
บทที่ 2 ทฤษฎี แนวความคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	6
แนวคิดเกี่ยวกับผู้ทำบัญชี	8
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี	12
บริบทเกี่ยวกับนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	30
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	32
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของ ผู้ทำบัญชี	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ของผู้ทำบัญชี	44
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	50
สรุปการศึกษา	50
อภิปรายผล	53
ข้อเสนอแนะ	55
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก	61
ก แบบสอบถาม	62
ข ข้อมูลทั่วไปของบริษัท	69
ประวัติผู้ศึกษา	90

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างของผู้ทำบัญชี	24
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	32
ตารางที่ 4.2 ช่องทางการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอบรมสัมมนาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี.....	34
ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีโดยภาพรวม.....	35
ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ	36
ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวมจำแนกตามอายุ.....	38
ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีในด้านการนับชั่วโมงเมื่อจำแนกตามอายุเป็นรายคู่	39
ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวมจำแนกตามระดับการศึกษา	39
ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวมจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่.....	40
ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ในด้านการนับชั่วโมงเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่เป็นรายคู่.....	41
ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวมจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	41
ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวมจำแนกตามประสบการณ์ด้านการทำบัญชี.....	42
ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ในด้านการนับชั่วโมงเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ด้านการทำบัญชีเป็นรายคู่.....	43
ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบว่ามีปัญหาด้านการนับชั่วโมง.....	44
ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบว่ามีปัญหาด้านหลักสูตร.....	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบว่ามีปัญหาด้านอื่นๆ.....	45
ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเข้ารับ อบรมหรือสัมมนา.....	46
ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวันที่สะดวกในการเข้ารับอบรม หรือสัมมนา.....	46
ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ให้ ด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจำนวนวันที่เหมาะสมต่อ การอบรมหรือสัมมนาต่อหลักสูตร.....	47
ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการอบรมหรือ สัมมนาต่อหลักสูตรต่อวัน.....	48
ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรที่ต้องการเข้ารับ การอบรมหรือสัมมนา.....	48
ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรที่ควรเพิ่มเติม ในการนับชั่วโมง.....	49

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์ กระแสของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็น การเมือง การบริหารรวมถึง ด้านเศรษฐกิจ และจากวิกฤติทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ทำให้เกิดการพัฒนาด้านต่างๆ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ในยุคปัจจุบัน วิชาชีพบัญชีจึงเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาครัฐวิสาหกิจ ทั้งกิจการที่มุ่งหวังผลกำไรและกิจการที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร เพราะการดำเนินงานในทุกๆ ด้านจำเป็นต้องใช้สารสนเทศทางการบัญชีช่วยในการตัดสินใจ วิชาชีพบัญชีจึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สำหรับวิชาชีพบัญชีของประเทศไทยได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง โดยมีสภาวิชาชีพบัญชีเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชี และได้มีการตราพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ขึ้น โดยมีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา

ภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ได้มีการกำหนดควาวิชาชีพในด้านการทำบัญชีให้กับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีไว้โดยเฉพาะ ซึ่งผู้ทำบัญชีที่จะลงชื่อในงบการเงินของกิจการได้นั้น ต้องขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชีเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ผู้ทำบัญชีก็ได้รับผลกระทบจากพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีฉบับนี้ อาทิ ผู้ทำบัญชีจะต้องขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี โดยการเสียค่าบำรุงสมาชิกแล้ว ผู้ทำบัญชียังต้องเข้ารับการอบรมหลักสูตรการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ (Continuing Professional Development : CPD) ทำให้ผู้ทำบัญชีต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้นอีก โดยประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547 ซึ่งกำหนดให้ผู้ทำบัญชี ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกรอบสามปี โดยในแต่ละรอบต้องมีจำนวนชั่วโมงในการอบรมไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง และต้องเป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง โดยในแต่ละปีจะต้องเข้ารับการอบรมหลักสูตรการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง จากเหตุผลดังกล่าวอาจส่งผล

ต่อความรู้ที่ศึกษาคิด ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีอยู่ทั่วประเทศ รวมทั้งผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ซึ่งได้กำหนดให้มีการกระจายการพัฒนาอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ ปัจจุบันธุรกิจ ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ มีจำนวนโรงงานที่เปิดดำเนินการจำนวน 85 โรงงาน ประกอบด้วยโรงงานที่อยู่ในเขตอุตสาหกรรมทั่วไป จำนวน 27 โรงงาน อยู่ในเขตประกอบการเสรี จำนวน 58 โรงงาน ดังนั้นธุรกิจ ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จะต้องมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักลงทุนได้รับผลตอบแทนที่คาดหวังไว้ ซึ่งจะก่อให้เกิดการขยายตัวของการลงทุนในประเทศมากขึ้น และส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม การบริหารกิจการส่วนใหญ่ใช้ข้อมูลจากการรายงานต่างๆ ที่จัดทำขึ้นโดยผู้ทำบัญชี แสดงให้เห็นว่าผู้ทำบัญชีเป็นปัจจัยสำคัญต่อศักยภาพในการปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง อันส่งผลให้รายงานทางการเงินมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของกิจการ ดังนั้นความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีจึงมีความสำคัญมากขึ้น เพื่อให้มีการปรับต่อต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

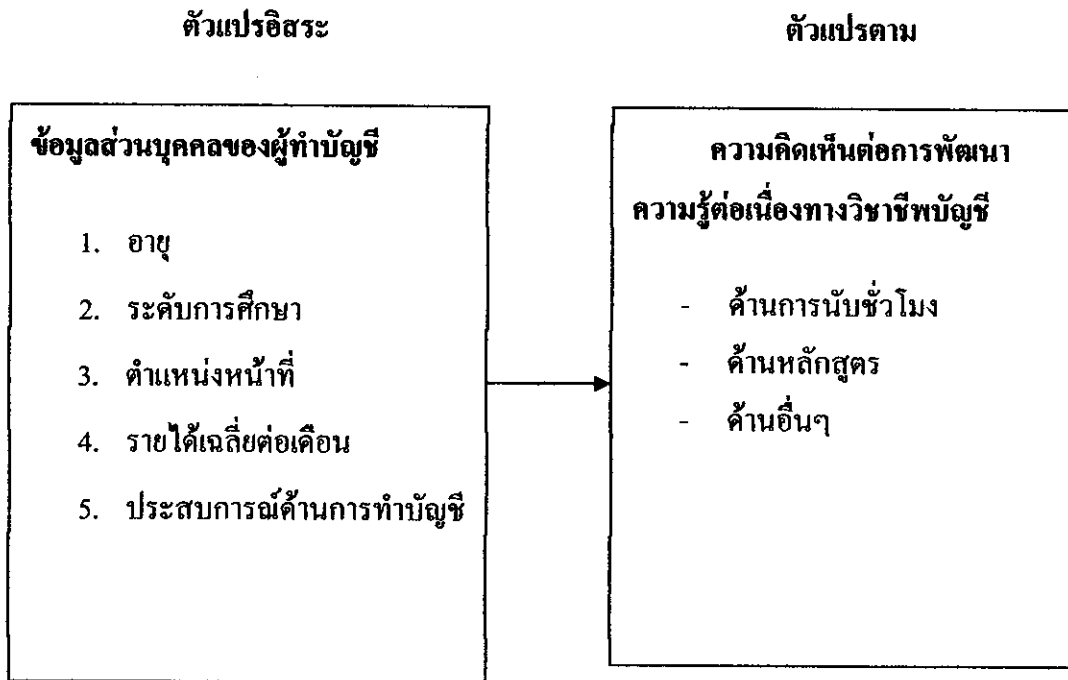
จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น และเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการปรับปรุงและการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 ศึกษาความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ และ เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ที่มีข้อมูลส่วนบุคคลแตกต่างกัน

2.2 ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมติฐานการศึกษา

4.1 ผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี แตกต่างกัน

4.2 ผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี แตกต่างกัน

4.3 ผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ที่มีตำแหน่งหน้าที่ ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี แตกต่างกัน

4.4 ผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี แตกต่างกัน

4.5 ผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ที่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชีที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี แตกต่างกัน

5. ขอบเขตการศึกษา

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ในด้านการนับชั่วโมง ด้านหลักสูตร และด้านอื่นๆ ตามความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน จำนวนทั้งสิ้น 138 คน

5.3 ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ในระหว่างวันที่ 20 กันยายน 2553 ถึงวันที่ 10 ตุลาคม 2553

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 เขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ หมายถึง นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ซึ่งจัดตั้งขึ้นที่ ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เพื่อสนองนโยบายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) โดยแบ่งเขตประกอบการอุตสาหกรรม เป็น 2 เขต ได้แก่ เขตประกอบการเสรี และ เขตอุตสาหกรรมทั่วไป ซึ่งจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมที่เปิดดำเนินการได้เป็น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมชิ้นส่วนและอุปกรณ์ อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ อุตสาหกรรมเครื่องหนัง และ อุตสาหกรรมอื่นๆ

6.2 ผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ โดยกระทำในฐานะเป็นลูกจ้าง มีตำแหน่งเป็นพนักงานฝ่ายบัญชี หรือหัวหน้าฝ่ายบัญชี หรือผู้จัดการแผนกหรือฝ่ายบัญชี หรือ กระทำในฐานะที่เป็นผู้รับทำบัญชีก็ได้

6.3 การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ หมายถึง การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547

6.4 ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้ที่นึกคิด ของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการนับชั่วโมง ด้านหลักสูตร และด้านอื่นๆ ซึ่งในแต่ละด้านมีประเด็นดังต่อไปนี้

6.4.1 ด้านการนับชั่วโมง หมายถึง การกำหนดให้เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกรอบ 3 ปี และจำนวนชั่วโมงต้องไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง โดยมีเนื้อหาทางบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมงในแต่ละรอบ และในแต่ละปีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องอย่างน้อย 6 ชั่วโมง และการกำหนดกิจกรรมที่สามารถนับชั่วโมงได้

6.4.2 ด้านหลักสูตร หมายถึง หลักสูตรที่ได้นำมาพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ในเรื่องความชัดเจนและความต่อเนื่องของหลักสูตร ความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ความเหมาะสมของหลักสูตร และการได้รับความเห็นชอบจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและสภาวิชาชีพบัญชี

6.4.3 ด้านอื่นๆ หมายถึง การกำหนดระยะเวลาที่ต้องแจ้งรายละเอียด และการกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ของการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง รวมทั้งในเรื่องความจำเป็นในการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี

6.5 ประสิทธิภาพด้านการทำบัญชี หมายถึง ระยะเวลาในการทำงานด้านบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

7. ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

7.1 เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่หน่วยงานกำกับดูแล และสถาบันที่จัดอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในการกำหนดแนวทางในการจัดอบรม/สัมมนาทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีให้ตรงกับความต้องการของผู้ทำบัญชี โดยเฉพาะในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

7.2 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจสามารถนำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี (CPD) ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำการศึกษ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมทั้งหมดตามลำดับดังนี้

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ทำบัญชี
3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
4. ขบริบทเกี่ยวกับนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นเรื่องของส่วนบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่มีขอบเขตตามประสบการณ์ของบุคคลต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งมีข้อแตกต่าง ๆ คล้ายคลึงหรือความหลากหลายของแต่ละบุคคลทำให้เกิดความขัดแย้งหรือเห็นด้วยหรือคล้อยตาม ซึ่งเป็นพฤติกรรมปกติของสังคม ด้วยเหตุนี้ นักสังคมวิทยาและนักจิตวิทยาหลายท่าน ได้กำหนดความหมายของคำว่า “ความคิดเห็น” (Opinion) ไว้หลายทัศนะดังนี้

ความคิดเห็น (Opinion) ตามรากศัพท์จากพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน(2524) ได้ให้ความหมายไว้ว่า

- 1) ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม
- 2) ทักษะหรือประมาณการที่เกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นหนึ่ง เช่น ทักษะเกี่ยวกับความเหมาะสมของนโยบายวางแผนครอบครัว เป็นต้น

3) คำแถลงของผู้ที่ยอมรับนับถือกันว่า เป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้มาขอปรึกษา

เทียมเมฆ เอื่องอังกู (2531 : 10) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึงความเชื่อหรือความรู้สึกเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อคำถามในแบบสอบถาม ซึ่งไม่เป็นการผิดหรือถูกแต่เป็นแนวทางที่เห็นว่าได้ปฏิบัติในระดับมากที่สุด มากปานกลาง น้อย หรือน้อยที่สุด

มานพ วงศ์ราษฎร์ (2541 : 6) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งอาจแสดงออกมาด้วยการพูด การปฏิบัติ หรือการเขียน การแสดงออกของความคิดเห็นจะเกี่ยวกับทัศนคติ ค่านิยม การศึกษา ประสบการณ์ สภาพแวดล้อมและพฤติกรรมระหว่างบุคคลเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาและประเมินก่อนตัดสินใจ แสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ ซึ่งความคิดอาจเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นๆ ก็ได้

วระวุฒิ หล้าทุม (อ้างใน วิธาน เจริญทอง 2541: 10) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็น คือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งอาจแสดงออกมาด้วยพูด การปฏิบัติหรือการเขียน การแสดงออกของความคิดเห็นจะเกี่ยวกับทัศนคติ ค่านิยม การศึกษา ประสบการณ์สภาพแวดล้อมและพฤติกรรมระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาและประเมินค่าก่อนที่จะตัดสินใจแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งความคิดเห็นอาจเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่น ๆ ก็ได้

นพมาศ ชีระเวทิน (2546 : 139) ได้กล่าวถึงความคิดเห็น “ ความคิดเห็นนั้นถูกจัดว่าเป็นสิ่งที่มนุษย์ ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือการเขียน มนุษย์นั้นจะพูดจากใจจริง พูดตามสังคมหรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตาม แต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็จะทำให้เกิดผลได้ คนส่วนใหญ่ มักจะถือว่าสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความในใจ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่นิยมกันมากในประเทศหรือต่างประเทศที่ได้จัดให้มีการสำรวจประชามติ (Polling) เพื่อทราบความคิดเห็นล่วงหน้าว่าพรรคใดหรือผู้ใดมีโอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งสูงกว่า บางทีก็มีการหยั่งเสียงความนิยมในตัวบุคคลสำคัญ การสำรวจประชามติ จะให้ผลเป็นที่น่าไว้วางใจได้คือพอสมควรผลการสำรวจประชามติครั้งสุดท้ายของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประชามติของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์มติชน มีความแม่นยำสูงมาก ทั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าวิธีนี้ได้พัฒนาถึงจุดที่มีความน่าเชื่อถือสูง การศึกษาและการสำรวจประชามติจึงเป็นที่นิยมมากในปัจจุบันและหมายถึงการให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นนั่นเอง

ณัฐพันธ์ เบจรพันธ์ และ ฉัตรพร เสมอใจ (2547: 17) ระบุว่าความคิดเห็นและการรับรู้ที่มีความแตกต่าง เนื่องจากการรับรู้สถานการณ์ระหว่างผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชาแตกต่างกันตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคลต่างกัน หรือเลือกรับรู้ในสิ่งที่ต้องการเท่านั้น ดังนั้น ผลลัพธ์ของการรับรู้ก็อาจต่างกันด้วย องค์การต้องพยายามให้พนักงานมีการรับรู้และจัดเตรียมขึ้น ของการรับรู้ คืออธิบายสิ่งที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ (Objective) ให้พนักงานมีการรับรู้ (Awareness) การยอมรับ (Recognition) ความหมาย (Interpretation) และมีการตอบสนอง (Response) ต่อการเปลี่ยนแปลง

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าความคิดเห็นมีความหมายใกล้เคียงกับทัศนคติมากไม่สามารถแยกออกจากกันได้ คือ เป็นความรู้สึกรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องในการแสดงออกด้วยการพูดหรือ การเขียนที่มีลักษณะเป็นการลงมติหรือตีความ ซึ่งอาจเป็นลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ความคิดเห็นอาจไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นๆ ก็ได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ทำบัญชี

2.1 ความหมายของผู้ทำบัญชี

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้ให้ความหมายของผู้ทำบัญชีไว้ดังนี้ “ผู้ทำบัญชี” หมายความว่า ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้ที่มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้างของผู้ที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม ซึ่งได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

1) กรณีเป็นพนักงานของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ได้แก่ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี สมุห์บัญชี หัวหน้าแผนกบัญชี หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

2) กรณีเป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชี คือ

2.1) หัวหน้าสำนักงาน กรณีเป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่มีได้จัดตั้ง
ในรูปคณะบุคคล

2.2) ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชี กรณีที่เป็น
สำนักงานบริการรับทำบัญชีที่จัดตั้งในรูปคณะบุคคล

2.3) กรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชี กรณีที่เป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล

3) บุคคลธรรมดา กรณีที่เป็นผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ

3.1) ผู้ช่วยผู้ทำบัญชี ในกรณีที่ผู้ทำบัญชีรับทำบัญชีเกินกว่า 100 ราย ตามที่กำหนดในประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งผู้ช่วยทำบัญชีในที่นี้ต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ทำบัญชีและถือเป็นผู้ทำบัญชีตามกฎหมายบัญชี

3.2) บุคคลอื่นนอกจากที่กล่าวข้างต้น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

2.2 คุณสมบัติของการเป็นผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543 ดังนี้

- 1) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
- 2) มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีได้
- 3) ไม่เคยต้องโทษจำคุก เนื่องจากกระทำความผิดตามกฎหมายการบัญชี หรือ

กฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี เว้นแต่พ้นระยะเวลาที่ถูกลงโทษมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

- 4) มีคุณวุฒิดังต่อไปนี้

ก. ผู้ทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน และบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่ง ณ วันปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา มี (1) ทุนจดทะเบียนไม่เกิน ห้าล้านบาท (2) สินทรัพย์รวมไม่เกิน สามสิบล้านบาท และ (3) รายได้รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษา ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี

ข. ผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังต่อไปนี้ ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษา ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการ บัญชี

1) ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน และบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่ง ๓ วันปีบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมามีทุนจดทะเบียน หรือสินทรัพย์รวม หรือรายได้รวมรายการใด รายการหนึ่งเกินกว่าที่กำหนดไว้ใน ก.

2) บริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

3) นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

4) กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร

5) ผู้ประกอบธุรกิจธนาคาร เงินทุนหลักทรัพย์ เครดิทฟองดิเออร์ ประกันชีวิต ประกันวินาศภัย

6) ผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการ ส่งเสริมการลงทุน

ค. ในกรณี ที่เป็นการเริ่มทำบัญชีรอบปีแรกของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี คุณวุฒิของผู้ทำบัญชีให้พิจารณา โดยใช้เกณฑ์ทุนจดทะเบียนตามที่กำหนดไว้ใน ก. และ ข. แล้วแต่กรณี

2.3 เงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543 ดังต่อไปนี้

1) แจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีตามแบบ ส.บช.5 พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ส.บช.5 ต่ออธิบดีภายใน 60 วัน ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง รายการที่แจ้งไว้ดังกล่าวผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายการเปลี่ยนแปลงนั้น โดยยื่นแบบ ส.บช.5 ต่ออธิบดีภายใน 60 วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

2) เข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ในรอบสาม ปีจากสถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่อธิบดีให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการและระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนด

3) ผู้ทำบัญชีที่รับทำบัญชี ปีละเกินกว่า 100 รายต้องจัดให้มีผู้ช่วยผู้ทำบัญชี ซึ่งมีคุณวุฒิเช่นเดียวกับผู้ทำบัญชี อย่างน้อย 1 รายในทุก ๆ 100 ราย ที่เกิน 100 รายแรก เศษของ 100 ถ้าเกินกว่า 50 ให้นับเป็น 100 การนับจำนวนของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังกล่าว มิให้รวมถึงผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่มีได้ทำการค้าขาย หรือประกอบกิจการแล้ว หรือที่ยังไม่ได้เริ่มทำการค้าขาย หรือประกอบกิจการ

2.4 การขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกข้อบังคับ เรื่อง ผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547 ประกาศ ณ วันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2547 เพื่อกำหนดรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับผู้ทำบัญชีนอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพ ซึ่งข้อบังคับดังกล่าวนี้มีข้อกำหนดสำคัญเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีสรุปดังนี้

1) ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และต้องมีวุฒิการศึกษาเช่นเดียวกับวุฒิการศึกษาของผู้ทำบัญชีตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าซึ่งออกกฎหมายว่าด้วยการบัญชี

2) ผู้ใดประสงค์จะขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพให้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนต่อนายทะเบียนตามที่นายกสภาวิชาชีพบัญชีกำหนดพร้อมกับชำระค่าธรรมเนียมรายปีดังต่อไปนี้

2.1) ผู้ทำบัญชีซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป 500 บาท

2.2) ผู้ทำบัญชีซึ่งสำเร็จการศึกษาค่ำกว่าระดับปริญญาตรี 300 บาท

3) เมื่อเจ้าหน้าที่สภาวิชาชีพที่นายกสภาวิชาชีพบัญชีมอบหมายได้ตรวจคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชี และเห็นว่าผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ให้นายทะเบียนรับขึ้นทะเบียนให้กับผู้นั้น พร้อมจัดให้มีหลักฐานการรับขึ้นทะเบียนให้แก่ผู้นั้น

4) ผู้ขึ้นทะเบียนที่ประสงค์ต่ออายุการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีในปีถัดไป ให้ยื่นคำขอต่ออายุการขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีพร้อมกับชำระค่าธรรมเนียมสำหรับปีถัดไปนั้น ภายในอัตราที่กำหนดไว้ แล้วแต่กรณี โดยอาจขอชำระค่าธรรมเนียมได้ล่วงหน้าภายในสามเดือนก่อนเริ่มต้นปีถัดไปได้ แต่จะชำระล่าช้าเกินเดือนมกราคมของปีถัดไปไม่ได้

5) ในกรณีที่ผู้ขึ้นทะเบียนไม่ชำระค่าธรรมเนียมให้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดให้นายทะเบียนเพิกถอนออกจากทะเบียนและประกาศรายชื่อไว้ ณ ที่ทำการของสภาวิชาชีพบัญชีเว้นแต่ผู้ขึ้นทะเบียนนั้นจะมีหนังสือแสดงต่อคณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เห็นว่าการที่ไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนนั้นเกิดจากความจำเป็นซึ่งมิใช่ความผิด

ของคน เช่น เดินทางไปต่างประเทศ เจ็บป่วย หรือมีเหตุอันสมควรอื่นใดมิได้มีเจตนาที่จะไม่ชำระ เป็นต้น

6) ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนผู้ทำบัญชีที่ขอขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีไว้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและอ้างอิง

3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

3.1 การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี

สมาพันธ์นักบัญชานานาชาติ (International Federation of Accountants : IFAC) ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES7) เรื่อง “ การพัฒนาทางวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่อง โปรแกรมการเรียนรู้ระยะยาวและการพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ” ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2549 โดยการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง กล่าวถึงกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาและดำรงไว้ซึ่งความรู้ความสามารถ เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ ภายใต้สภาพแวดล้อมทางวิชาชีพ

3.1.1 การส่งเสริมการเรียนรู้ระยะยาว IFAC ได้กำหนดให้กลุ่มสมาชิก (รวมทั้งประเทศไทย) ควรส่งเสริมความสำคัญของการพัฒนาความสามารถอย่างต่อเนื่อง และข้อผูกมัดในการเรียนรู้ระยะยาวสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทุกคน กระบวนการเรียนรู้ระยะยาวจะเริ่มต้นขึ้นและดำเนินต่อเนื่องตั้งแต่โปรแกรมการศึกษาเพื่อสร้างผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีคุณภาพ และดำเนินต่อไปในสายวิชาชีพของแต่ละคน การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ (Continuing Professional Development : CPD) คือการขยายกระบวนการศึกษาที่จะนำไปสู่คุณสมบัติในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความรู้ทางวิชาชีพความสามารถทางวิชาชีพ คุณค่าทางวิชาชีพ จริยธรรม และทัศนคติ จะได้มาตามระยะเวลาที่ได้รับคุณสมบัติต่อเนื่องไปถึงการพัฒนาและจะถูกปรับปรุงอย่างเหมาะสมมากขึ้นสำหรับกิจกรรมทางวิชาชีพและความรับผิดชอบของแต่ละคน

3.1.2 จุดประสงค์ของการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี คือการช่วยผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้พัฒนาความสามารถทางวิชาชีพในการให้บริการอย่างมีคุณภาพ เพื่อผลประโยชน์ของสาธารณชน

3.2 กรอบการพัฒนาวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีได้กำหนดกรอบการพัฒนาวิชาชีพบัญชีไว้โดยมีหลักการและเหตุผลของการกำหนดกรอบการพัฒนาวิชาชีพบัญชี ดังนี้

1) การพัฒนาวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาทั้งในระดับสภาวิชาชีพบัญชี และในระดับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและ เทคโนโลยีการบัญชี

2) การพัฒนาวิชาชีพบัญชีในส่วนของสภาวิชาชีพบัญชี และผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีทั้ง 6 ด้านจำเป็นต้องทำด้วยวิธีการต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาชีพบัญชีตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนดไว้

3) เพื่อให้การพัฒนาวิชาชีพบัญชีมีแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่สภาวิชาชีพบัญชีได้กำหนดไว้ จึงจำเป็นต้องกำหนดกรอบเพื่อให้ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาวิชาชีพบัญชีถือปฏิบัติ

ทั้งนี้ การตัดสินใจที่จะใช้วิธีการใด เมื่อใดและในขอบเขตมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ โดยคำนึงถึงทรัพยากรของสภาวิชาชีพบัญชี

3.3 โครงสร้างของกรอบการพัฒนาวิชาชีพบัญชี

กรอบการพัฒนาวิชาชีพบัญชีแบ่งเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่เกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี และส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี และในแต่ละส่วนมีโครงสร้างที่ประกอบด้วย

- 1) วัตถุประสงค์ของการพัฒนา
- 2) วิธีการหรือลักษณะของการพัฒนาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 3) ผู้รับผิดชอบการดำเนินการพัฒนาวิชาชีพบัญชี

3.4 หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี เป็นผลมาจากการประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2547 ที่บังคับให้ผู้ทำบัญชีจะต้องมีการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ และทางกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ออกประกาศ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547 มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2547 เป็นต้นไป ทำให้ผู้ทำบัญชีทุกคนต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ซึ่งกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ออกคำสั่งเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้

ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547 ซึ่งผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติตามคำชี้แจงฉบับนี้ โดยประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

3.4.1 จำนวนชั่วโมงขั้นต่ำและหลักเกณฑ์ในการนับชั่วโมง

ผู้ทำบัญชีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพตามหลักสูตรหรือสถาบันที่อธิบดีให้ความเห็นชอบไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมงในทุกรอบ 3 ปี โดยจะต้องเป็นหัวข้อทางการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง และในแต่ละปีผู้ทำบัญชีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง ในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรมรวมกันได้ ดังต่อไปนี้

- (1) การอบรมหรือสัมมนา
- (2) การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา
- (3) การเป็นอาจารย์ในสถานศึกษา
- (4) การสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
- (5) การผ่านการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
- (6) กิจกรรมอื่นที่อธิการบดีประกาศกำหนด

3.4.2 การปฏิบัติตามข้อกำหนดในประกาศฉบับนี้ของผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีตามแบบ ส.บช. 5 หรือแบบ ส.บช.5-ก ก่อนหรือภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2547 ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดในฉบับนี้ตั้งแต่ 10 สิงหาคม 2547 เป็นต้นไป ส่วนผู้ทำบัญชีที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีตามแบบ ส.บช.5 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวในประกาศฉบับนี้ตั้งแต่วันที่ได้อแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีตามแบบ ส.บช.5

3.4.3 หลักฐานการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

ผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายละเอียดกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพตามแบบฟอร์มที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดทางอินเทอร์เน็ตใน www.dbd.go.th

3.4.4 การตรวจสอบหลักฐานการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

ผู้ทำบัญชีต้องจัดเก็บหลักฐานการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีไว้กับตนเองเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี นับตั้งแต่วันสิ้นปีปฏิทินของวันที่สิ้นสุดการอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง เช่นกรณีผู้ทำบัญชีเข้ารับการอบรมในวันที่ 10 มกราคม 2548 ผู้ทำบัญชีต้องจัดเก็บหลักฐานการอบรม

นั้นไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี นับจากวันสิ้นปีปฏิทินของวันที่สิ้นสุดการอบรม เช่น วันที่ 31 ธันวาคม 2548 ต้องเก็บไว้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553 เป็นต้น

หากผู้ทำบัญชีได้รับหนังสือแจ้งจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าให้จัดส่งหลักฐานการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพเพื่อการตรวจสอบ ให้ผู้ทำบัญชีนำส่งหลักฐานกล่าวโดยดำเนินการด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งดังต่อไปนี้

1. นำส่งด้วยตนเองที่หน่วยงานรับแจ้งผู้ทำบัญชี สำนักกำกับดูแลธุรกิจ ชั้น 14 กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เลขที่ 44/100 ถนนนนทบุรี1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

2. นำส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนส่ง ไปยังสำนักกำกับดูแลธุรกิจ ตามที่อยู่ข้างต้น โดยใช้วันที่ไปรษณีย์ต้นทางประทับตราเป็นวันรับแจ้ง

ในกรณีที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะถือเป็นกรณีฝ่าฝืนมาตรา (79) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ซึ่งต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท

3.5 หลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบหลักสูตร รวมทั้งสถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานผู้จัดอบรม มีดังนี้

3.5.1 การขอรับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในหลักสูตรการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ หรือการขอความเห็นชอบเป็นสถาบันหรือหน่วยงานผู้จัดอบรม

ก. กรณีสถาบันการศึกษาของรัฐ สถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.)ทางการบัญชี หรือเทียบเท่า สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย หอการค้าไทย หรือ สถาบันผู้จัดอบรมที่เคยได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าแล้ว ให้ยื่นหลักฐานการขอรับความเห็นชอบในหลักสูตรการอบรมหรือสัมมนา เพื่อให้สามารถนับเป็นชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพได้ โดยต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่ออธิบดีพร้อมแนบหลักฐาน ดังนี้

- (1) รายละเอียดหลักสูตร เนื้อหา ขอบเขตวิชา
- (2) ระยะเวลาและค่าธรรมเนียมในการจัดอบรมหรือสัมมนา

(3) ชื่อ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการทำงานของวิทยากรผู้บรรยาย
ทั้งนี้วิทยากรผู้บรรยายจะต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีในสาขาที่ให้การอบรมหรือ
สัมมนา หรือมีประสบการณ์ในเรื่องที่จะให้การอบรมหรือสัมมนาอย่างเพียงพอ

ข. กรณีสถาบันหรือหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากข้อ ก. ต้องยื่นความ
ประสงค์ขอรับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นผู้จัดอบรมหรือสัมมนาและขอ
ความเห็นชอบหลักสูตรการอบรมหรือสัมมนาในแต่ละหลักสูตรเพื่อให้สามารถนับเป็นชั่วโมงการ
พัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพได้ โดยต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่ออธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
พร้อมแนบหลักฐาน ดังนี้

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจกระทำการแทน
สถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานนั้น

(2) สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรและสำเนาหนังสือรับรองการ
จัดตั้งสถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงาน(ถ้ามี)

(3) รายละเอียดหลักสูตร เนื้อหา ขอบเขตวิชา

(4) ระยะเวลาและค่าธรรมเนียมในการจัดอบรมหรือสัมมนา

(5) ชื่อ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการทำงานของวิทยากรผู้บรรยาย
ทั้งนี้วิทยากรผู้บรรยายจะต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีในสาขาที่ให้การอบรมหรือ
สัมมนา หรือมีประสบการณ์ในเรื่องที่จะให้การอบรมหรือสัมมนาอย่างเพียงพอ

3.5.2 การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการอบรมหรือสัมมนาไปจากที่อธิบดีกรมพัฒนา
ธุรกิจการค้าได้ให้ความเห็นชอบไว้หรือมีการจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่หรือวิทยากรใหม่

ในกรณีที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ให้ความเห็นชอบสถาบันวิชาชีพ
บัญชีวิชาชีพหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานใดแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการอบรม
หรือสัมมนาไปจากที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ให้ความเห็นชอบไว้หรือมีการจัดทำ
หลักสูตรใหม่ จะต้องขอรับความเห็นชอบหลักสูตรนั้นจากอธิบดีก่อนการจัดอบรมหรือสัมมนา
โดยให้จัดส่งรายละเอียดตามข้อ ก. (1) (2) (3) หรือ ข. (3) (4) (5) เพื่อประกอบการพิจารณา เว้นแต่
ในกรณีที่เป็นการอบรมหรือสัมมนาในหัวข้อที่เป็น เรื่องเร่งด่วน หรือนำสมัย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อ
ผู้ที่ทำบัญชี และไม่สามารถยื่นเรื่องเพื่อขอรับความเห็นชอบได้ทัน สถาบันวิชาชีพบัญชีหรือ
สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานนั้นอาจจัดอบรมหรือสัมมนาในเรื่องดังกล่าวไปก่อนได้แต่ต้อง
จัดส่งรายละเอียดดังกล่าว ต่ออธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อขอรับความเห็นชอบภายใน
กำหนด 1 เดือน นับแต่วันสิ้นสุดการอบรมหรือสัมมนา ทั้งนี้ สถาบันวิชาชีพบัญชีหรือ

สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานนั้นต้องแจ้งให้ผู้ทำบัญชีที่สมัครเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา ทราบว่าหลักสูตรดังกล่าวอยู่ระหว่างการขอความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

3.5.3 การเก็บหลักฐานการลงทะเบียนเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา

สถาบันวิชาชีพหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานผู้จัดอบรมต้องจัดเก็บหลักฐานการลงทะเบียนเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาของผู้ทำบัญชีทุกรายไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของวันที่สิ้นสุดการอบรมหรือสัมมนา และจะต้องออกหนังสือรับรองการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา ในแต่ละครั้งให้แก่ผู้ทำบัญชี โดยหนังสือรับรองดังกล่าวจะต้องมีรายการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของสถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงาน (ถ้ามี)
- (2) ชื่อผู้ที่เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาและรหัสเลขที่ผู้ทำบัญชี
- (3) หลักสูตรที่อบรมหรือสัมมนา และวันที่ที่หลักสูตรนั้นได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
- (4) วัน เวลา และชั่วโมงที่เข้ารับการอบรมหรือสัมมนา
- (5) ลายมือชื่อของผู้มีอำนาจกระทำการแทน หรือผู้ได้รับมอบหมายให้กระทำการแทนพร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี)

3.5.4 การพิจารณายกเลิกการให้ความเห็นชอบสถาบันวิชาชีพการบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหน่วยงานผู้จัดอบรม

สถาบันวิชาชีพหรือสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่ได้รับความเห็นชอบใดไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในข้อ 3.5.2 และ 3.5.3 อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าอาจพิจารณายกเลิกการให้ความเห็นชอบสถาบันวิชาชีพการบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานนั้น (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2549: ออนไลน์)

4. บริบทเกี่ยวกับนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจัดตั้งขึ้นเพื่อสนองนโยบายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ซึ่งกำหนดให้มีการกระจายการพัฒนาอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาคต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ซึ่งเน้นให้มีการพัฒนาเมืองหลัก เมืองรองของภาคต่างๆ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) จึงได้มีโครงการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือขึ้นที่

จังหวัดลำพูน เนื่องจากมีความเหมาะสมหลายประการ เช่น มีความพร้อมด้านสาธารณูปโภค แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร ระบบสื่อสาร และการคมนาคม จึงได้มีการพัฒนาพื้นที่ริมถนน ทางหลวงหมายเลข 11 ช่วงกิโลเมตรที่ 69-70 (ลำปาง-เชียงใหม่) ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน มีเนื้อที่ 1,788 ไร่ โดยเริ่มก่อสร้างและพัฒนาพื้นที่เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2526 และสร้างเสร็จในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2528 โดยใช้เงินทุนทั้งสิ้นประมาณ 358 ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการตลอดจนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและประกอบการค้าเพื่อการส่งออก เช่น การจัดให้มีถนน ท่อระบายน้ำ โรงบำบัดน้ำเสีย ไฟฟ้า ประปา และ โทรคมนาคม เป็นต้น

นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือแบ่งเขตประกอบการอุตสาหกรรมเป็น 2 เขต คือ เขตอุตสาหกรรมส่งออก และ เขตอุตสาหกรรมทั่วไป ซึ่งรวมจำนวนนักลงทุนทั้งสิ้น 98 ราย โดยจำแนกตามประเภทของอุตสาหกรรมที่เปิดดำเนินการ ได้ดังนี้ (สำนักงานการนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ, กันยายน 2551)

1. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์	27	โรงงาน
2. อุตสาหกรรมเกษตร	3	โรงงาน
3. อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	13	โรงงาน
4. อุตสาหกรรมก่อสร้าง	1	โรงงาน
5. อุตสาหกรรมชิ้นส่วนและอุปกรณ์	21	โรงงาน
6. อุตสาหกรรมแปรรูปไม้	2	โรงงาน
7. อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ	7	โรงงาน
8. อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	3	โรงงาน
9. อุตสาหกรรมอื่น ๆ	8	โรงงาน
10. ยังไม่ได้เปิดดำเนินงาน	13	โรงงาน
จำนวนรวม	<u>98</u>	โรงงาน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุศรา เจริญเลิศเจษฎา (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี (CPD) ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่หาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชาชีพด้วยการอบรม สัมมนา ร้อยละ 69.3 โดยมีความรู้ความเข้าใจในการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนจะต้องเข้าการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกรอบ 3 ปี ในแต่ละรอบการรับเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพต้องเป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมงและต้องอบรมไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมงต่อปี การเข้าร่วมการอบรมหรือสัมมนาต้องเป็นหลักสูตรหรือเรื่องที่สภาวิชาชีพบัญชีหรืออธิบดีให้ความเห็นชอบผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีต่ออธิบดี ภายใน 60 วัน นับแต่วันสิ้นสุดของปี ผู้ทำบัญชีต้องจัดเก็บข้อมูลการอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 5 ปี นับจากวันสิ้นปีของการอบรมนั้น ความรู้ความเข้าใจในการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี อยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา สามารถนับชั่วโมงได้ 3 เท่า ของระยะเวลาที่ทำงานนั้น และกรณีสำเร็จการศึกษาในวุฒิทางการบัญชีในคุณวุฒิที่สูงกว่าคุณวุฒิเดิม ให้นับชั่วโมงได้ 27 ชั่วโมง ด้านความคิดเห็นที่มีต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี โดยอยู่ในระดับเห็นด้วยเกี่ยวกับหลักสูตรต้องได้รับการเห็นชอบจากสภาวิชาชีพบัญชีและอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าก่อน โดยหลักสูตรทางด้านบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบมีความเหมาะสม และมีความคิดเห็นว่าคุณทำบัญชีในปัจจุบันจำเป็นต้องได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ปริญญาตรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และระดับ อนุปริญญา / ปวส. / ปวท. มีความคิดอยู่ในระดับเฉยๆ ค่อนไปทางเห็นด้วย เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งหัวหน้าแผนกบัญชีและผู้จัดการแผนก/ฝ่ายบัญชี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ผู้ที่มีตำแหน่งพนักงานบัญชีและอื่นๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย สำหรับปัญหาที่มีต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความสะดวกในการกำหนดขั้นต่ำ 6 ชั่วโมงต่อปี โดยต้องการให้มีการยกยอดไปปีหน้าได้ มีปัญหาหลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการ ปัญหา رایจ่ายค่าอบรมแพง ซึ่งมีความคิดเห็นว่าคุณค่าใช้จ่ายในการอบรมต่อหลักสูตรที่เหมาะสมไม่ควรเกิน 1,500 บาท และมีปัญหา

คือความไม่พร้อมของวันเวลากับหลักสูตรที่สนใจ ซึ่งมีความคิดเห็นว่าในช่วงเวลาที่มีความสะดวกในการเข้ารับการอบรมสัมมนา คือ ในช่วงระหว่างวันที่ 21-30 ของเดือน และวันที่สะดวกในการเข้าอบรมสัมมนา คือ วันเสาร์ ด้านข้อเสนอแนะ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรที่ควรเพิ่มเติมในการนับชั่วโมง คือ ความรู้ด้านกฎหมายต่างๆ นอกเหนือจากกฎหมายภาษีอากร เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายประกันสังคม กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นต้น

สมลักษณ์ อับศรทิพย์ (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดอบรมหรือสัมมนาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี พบว่าระดับปัญหาการจัดฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาการจัดฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีภายในองค์กร อยู่ในระดับน้อยกว่า ระดับปัญหาการจัดการอบรมภายนอก ในด้านข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการจัดอบรมหรือสัมมนาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี เรื่องที่ควรเร่งแก้ไขมากที่สุดคือ การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ทำบัญชีมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี อันดับรอง คือ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของสถาบันผู้จัดอบรม และจัดอันดับสถาบันผู้จัดอบรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีที่มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐาน

หทัยชนก ศศานนท์ (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความต้องการการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ทำบัญชีที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปีมากที่สุด ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และมีรายได้สูงกว่า 30,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท/ธุรกิจเอกชน มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชีมากกว่า 6 ปี โดยส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเข้ารับการอบรม/สัมมนาครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ. 2547 จนถึงช่วงปัจจุบัน ในการเข้ารับการอบรม/สัมมนาส่วนใหญ่ตัวผู้เข้ารับการอบรมสัมมนาเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและเป็นผู้เลือกหลักสูตรอบรม/สัมมนาเอง ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ทั้งด้านจำนวนชั่วโมงและด้านการกำหนดให้ต้องมีการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ โดยจะเห็นว่ามีการเข้ารับการอบรม/สัมมนาเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม ซึ่งแต่ก่อนจะเลือกอบรม/สัมมนาแต่ละเรื่องที่ตนเองสนใจเท่านั้น โดยผู้ทำบัญชีเห็นว่าหลักสูตรที่อบรม/สัมมนา สามารถตอบสนองความต้องการได้มากและมีประโยชน์มากในด้านการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาตนเอง/ความกระตือรือร้น และด้านสังคม แต่อัตราค่าธรรมเนียมการอบรม/สัมมนา ในปัจจุบันมีราคาสูงเกินไปและส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรม/สัมมนา กับสถาบันศึกษา ของรัฐ/เอกชน โดยทราบ

ข้อมูลข่าวสารการอบรม/สัมมนาหลักสูตรต่างๆ จากวารสารที่ออกโดยสถาบันที่จัดอบรม/สัมมนา สำหรับหลักสูตรที่ผู้ทำบัญชีอยากเข้ารับการอบรม/สัมมนามากที่สุดคือ มาตรฐานการบัญชี และ กฎหมายด้านภาษี โดยอยากอบรมกับวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดีและมีความรอบรู้ใน เนื้อหาวิชาที่สอน โดยส่วนใหญ่อยากอบรม 1 วัน ต่อ 1 หลักสูตร และถ้าต้องเข้าอบรมครั้งต่อไป ส่วนใหญ่อยากเข้ารับการอบรม/สัมมนากับสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยหรือสภาวิชาชีพบัญชีในปัจจุบัน

รชนี แสงศิริ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาความรู้ทางการบัญชี โดยเรื่องที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือมาตรฐานการบัญชี ทั้งนี้เนื่องจากปี 2542 มาตรฐานการบัญชีมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติม จึงทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความสนใจที่จะพัฒนาความรู้ด้านนี้ สำหรับปัญหาของการพัฒนาความรู้โดยการอบรม/สัมมนาพบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความไม่สะดวกในการเดินทางไปอบรม/สัมมนา ส่วนปัญหาในการศึกษาต่อคือ การขาดเงินทุนและการเดินทางมาศึกษา สำหรับ เนื้อหาของการบัญชีที่เป็นปัญหาต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี คือ มาตรฐานการสอบบัญชีและการควบคุมภายใน ทั้งนี้อาจเนื่องจากส่วนใหญ่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้ความสำคัญและสนใจใน ด้านการบัญชีการเงิน แต่ไม่ค่อยสนใจในด้านบริหารและการควบคุม ส่วนสถานภาพของการพัฒนาความรู้จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีไม่ได้เข้ารับการอบรม/สัมมนา เท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเนื่องจากปัญหาที่กล่าวมา คือ ความ ไม่พร้อมในเรื่องเวลาและการขาดเงินทุนใน การพัฒนาความรู้ ดังนั้นในหน่วยงานต่างๆควรหันมาแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อที่ผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชีจะได้มีเวลาในการพัฒนาความรู้ เพราะการที่ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีได้รับการพัฒนา ความรู้จะส่งผลให้การทำงานขององค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เสาวลักษณ์ หนูสุวรรณ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ทักษะคติของผู้ประกอบ วิชาชีพในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีผลต่อพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงทักษะคติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีต่อพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 พบว่า ทักษะคติทางด้านความรู้และความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพ ส่วนใหญ่มีการรับรู้ และเข้าใจต่อพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ก่อนข้างดี ส่วนทักษะคติด้านความรู้ต่อการ ประกาศใช้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 พบว่าผู้ประกอบวิชาชีพส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยใน การประกาศใช้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 จะมีผลทำให้การจัดทำบัญชีมีความถูกต้องและ โปร่งใสมากขึ้น แต่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต่างเห็นด้วยกับข้อกำหนดในเรื่อง คุณวุฒิการศึกษาของ

ผู้ทำบัญชีตามประกาศกรมทะเบียนการค้าที่กำหนดให้ผู้ทำบัญชีจะต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำคือ ปริญา
ตรี ส่วนทัศนคติด้านพฤติกรรมถึงแม้ว่าผู้ประกอบการวิชาชีพส่วนใหญ่จะ ไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับ
ข้อกำหนดบางประการหรือผลที่คาดว่าจะได้รับจากประกาศใช้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543
แต่ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามประกาศ เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ถือเป็นกฎหมายที่ทุกคน
ต้องปฏิบัติตาม หากไม่ปฏิบัติตามถือว่าทำผิดกฎหมายต้องรับโทษตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้
ดังนั้นผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆของพระราชบัญญัติการบัญชี
พ.ศ.2543

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้
ต่อเนื้อหาทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ โดยมีรายละเอียดในการ
ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ
จำนวน 138 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดย
ใช้สูตรของ Yamane และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความเชื่อมั่น 95% หรือยอมให้มี
ความคลาดเคลื่อน 5% ซึ่งคำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

กำหนดให้ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (ราย)

N = จำนวนประชากรทั้งหมด (ราย)

e = ค่าความคลาดเคลื่อน

ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 เมื่อแทนค่าจำนวนผู้ทำบัญชีในเทคนิคมอดุตาหารรรภาคเหนือทั้งหมด 138 ราย ในสูตรสามารถคำนวณขนาดตัวอย่างของผู้ทำบัญชีได้ดังนี้

$$n = \frac{138}{1 + 138(0.05)^2} = 102 \text{ ราย}$$

1.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยเลือกตัวอย่างจากการแบ่งสัดส่วน ดังนี้

- 1) บริษัทที่มีจำนวนประชากร 1 - 2 ราย เลือกจำนวนตัวอย่าง 1 ราย
- 2) บริษัทที่มีจำนวนประชากรมากกว่า 2 ราย เลือกจำนวนตัวอย่าง 2 ราย ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างของผู้ทำบัญชี

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	จำนวนประชากร (ราย)	จำนวนตัวอย่าง (ราย)
1	กรีนโกลด์ จำกัด	1	1
2	โกชู โคชัน จำกัด	1	1
3	เคฮิน (ไทยแลนด์) จำกัด	2	1
4	เจนธุรกิจอุตสาหกรรม จำกัด	1	1
5	ซูพรีม โปรดักส์ จำกัด	1	1
6	ทานากะ พรินซ์ชั่น (ประเทศไทย) จำกัด	2	1
7	ไทยนิจิ อินคัสทรี จำกัด	1	1
8	ไทยไปป์ภาคเหนือ จำกัด	1	1
9	ไบโอ-เจน ฟีดมิลล์ จำกัด	1	1
10	พิสิฐอุตสาหกรรม จำกัด	1	1

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อบริษัท	จำนวนประชากร (ราย)	จำนวนตัวอย่าง (ราย)
11	พริมา ไฮ ควอลิตี้ จำกัด	1	1
12	พี.เอ็ม.แอล ฟู้ดเซอร์วิส จำกัด	1	1
13	ไฟโอเนีย ไฮ-เบรค (ไทยแลนด์) จำกัด	1	1
14	ยูแทกซ์ เอฟเอ็ม จำกัด	1	1
15	ลานนาโปรดักส์ จำกัด	1	1
16	เวลด์แนชเซอร์วิส ฟู้ดส์ จำกัด	1	1
17	อีเจ็ทอุตสาหกรรม จำกัด	1	1
18	อี.เอฟ.เคี จำกัด	1	1
19	เอเชียน ไฟต์โศษุติคอล จำกัด (มหาชน)	1	1
20	เอส.เคี.แอล เทรดคิง จำกัด	1	1
21	แอลทีอีซี จำกัด	4	2
22	แอล ที ฟีดส์เทค (ไทยแลนด์) จำกัด	1	1
23	แอร์โปรดักส์อินดัสตรี จำกัด	1	1
24	เค อี ซี (ประเทศไทย) จำกัด	2	1
25	คังเซโด จำกัด	1	1
26	เคียวเซร่า คินเซลิ (ประเทศไทย) จำกัด	2	1
27	ซ้าฟเนอร์ อีเอ็ม ซี จำกัด	2	1
28	ซูเปอร์อัลลอยเทคโนโลยี จำกัด	2	1
29	คริสเซ่น แอร์กราฟท์ อินทีเรีย ซิสเต็มส์ (ไทยแลนด์) จำกัด	3	2
30	คาต้ามาร์ (ประเทศไทย) จำกัด	1	1
31	โคเกียวกอยล์ เอ็นจิเนียร์ (ประเทศไทย) จำกัด	2	1
32	ทาคาโนะ (ประเทศไทย) จำกัด	2	1
33	ทีเอสพี-ที จำกัด	1	1
34	ไทยโจเอคซู เฮลคคริก คอร์ปอเรชั่น จำกัด	1	1

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อบริษัท	จำนวนประชากร (ราย)	จำนวนตัวอย่าง (ราย)
35	ไทยซีโนคะ จำกัด	1	1
36	ไทยนุทริ จูซ จำกัด	1	1
37	ไทยยามาตุระ คอร์ปอเรชั่น จำกัด	1	1
38	ไทยเอช เค ดี จำกัด	1	1
39	ไทยเอ็น เจ อาร์ จำกัด	2	1
40	ไทยฮีโรตะ จำกัด	1	1
41	นามิกี ฟริชชีน (ประเทศไทย) จำกัด	2	1
42	เบอร์มิน่า (ประเทศไทย) จำกัด	2	1
43	พีสบา (ไทยแลนด์) จำกัด	1	1
44	ฟาร์โซนิค โซลิก สเตท (ประเทศไทย) จำกัด	1	1
45	มูระตะ อิลีกทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด	4	2
46	ยามานาชิ อิลีกทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด	1	1
47	ลานนาเฟรม จำกัด	1	1
48	ลำพูนจิงเคนเกิน จำกัด	2	1
49	สตีปสโตนส์ จำกัด	1	1
50	สมาร์ทเลทเธอร์ จำกัด	1	1
51	สยามไวร์เน็ตติ้ง จำกัด	2	1
52	ออฟเทรกซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	2	1
53	อโบทรอน (ไทยแลนด์) จำกัด	1	1
54	อินเตอร์เนชั่นแนล เมทัล แอนด์ จิวเวลรี่ จำกัด	2	1
55	อินเตอร์เนชั่นแนล ฟริชชีนโปรดักท์ จำกัด	1	1
56	อีเล็กโทรเซรามิกส์ (ไทยแลนด์) จำกัด	2	1
57	อินโนเวกซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	2	1
58	เอฟเอ็ม บรช (ประเทศไทย) จำกัด	1	1
59	เอฟ แอนด์ อาร์ จิวเวลรี่ จำกัด	2	1

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อบริษัท	จำนวนประชากร (ราย)	จำนวนตัวอย่าง (ราย)
60	เอส เอ็ม วี (ไทยแลนด์) จำกัด	2	1
61	โอกิ พรินซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	2	1
62	ไอวา พรินซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	1	1
63	ซานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)	2	1
64	โซยา กลาสติส (ประเทศไทย) จำกัด	4	2
65	โซยา ออปติคส์ (ประเทศไทย) จำกัด	3	2
66	กระเบื้องหลังคาซีแพค จำกัด	1	1
67	กรีเนต จำกัด	1	1
68	เขียนจีซีอิม จำกัด *	1	1
69	คัมบลิว ที เอฟ จำกัด	1	1
70	แนทเจอร์ล คอสเมติกส์ รีเสิร์ช จำกัด	1	1
71	ภูพิงค์ แครี่โปรดักส์ จำกัด *	1	1
72	อุตสาหกรรมพรหมเทศ จำกัด *	1	1
73	อีสเปก้า (ไทยแลนด์) จำกัด	1	1
74	ฟูจิอุระ พรินซ์ เทคโนโลยี จำกัด	3	2
75	เค.วี เทคโนโลยี จำกัด	1	1
76	เค เอส เอส อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด	1	1
77	เซอวาล อิเล็กทรอนิกส์ เอ็น โคลสเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	2	1
78	คริสเซน ลำพูน จำกัด *	1	1
79	โตเกียว ทริ (ประเทศไทย) จำกัด	1	1
80	เท็คทรอนิกส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	2	1
81	แทซุ พรินซ์ (ประเทศไทย) จำกัด *	1	1
82	ไทยอาชีพ อิเล็กทรอนิกส์ ดีไวซ์ จำกัด	1	1
83	ไท่ฟงผลิตภัณฑ์ จำกัด *	1	1

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อบริษัท	จำนวนประชากร (ราย)	จำนวนตัวอย่าง (ราย)
84	พินนาเคิล เลทเทอร์ เฟอ์ริเนเจอร์ จำกัด	1	1
85	รีนาวน์เลทเทอร์แวร์ส จำกัด (มหาชน)	2	1
86	อาร์ เอ็ม แอล จำกัด	1	1
87	ลำพูนเรียลเอสเตท จำกัด	1	1
88	ทชม จำกัด **	-	-
89	ฟูกูชิม่า ฟูกาบา (ไทยแลนด์) จำกัด	1	1
90	ลานนาคาร์เปท จำกัด *	1	1
91	ผลิตภัณฑ์และวัสดุก่อสร้าง จำกัด	1	1
92	ลำพูน คังเซโด จำกัด *	1	1
93	เบทาโกรภาคเหนือเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด	3	2
94	จี 3 อ็อกชั่น จำกัด **	-	-
95	พรีเมี่ยม โทแบคโค จำกัด *	1	1
96	เอส ยู เอส (ไทยแลนด์) จำกัด	2	1
97	นิปปอน เอ็กเพรส (ประเทศไทย) จำกัด **	-	-
98	เอเชียน ไลท์ จำกัด *	1	1
	รวม	138	102

หมายเหตุ 1. * หมายถึง บริษัทที่ยังไม่ได้ดำเนินงาน แต่หลังจากที่จดทะเบียนบริษัทเป็นนิติบุคคลแล้ว ผู้ประกอบการมีหน้าที่ จะต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชี ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนถูกต้องตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีของบริษัทละ 1 คน เพื่อเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีของนิติบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นพนักงานของบริษัท ผู้รับทำบัญชีอิสระ หรือสำนักงานรับทำบัญชีก็ได้

2. ** หมายถึง บริษัทที่ยังไม่ได้ดำเนินงาน และไม่มีผู้ทำบัญชีประจำอยู่ในบริษัท เนื่องจากเป็นสาขาและมีผู้ทำบัญชีประจำอยู่สำนักงานใหญ่ที่ตั้งอยู่ที่อื่น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้การศึกษา คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ และปัญหาที่พบ แล้วนำมาสร้างแบบสอบถาม

2.1 ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ด้านการทำบัญชี ของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

ข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกณฑ์การวัดความคิดเห็น ใช้มาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert's Scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบตามที่กำหนดให้ ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการศึกษา

การทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ฉบับ แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อถือได้ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

(Cronbach Alpha Coefficient Method) ได้ค่าความเชื่อถือได้ 0.89 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้ คำนึงจึงสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไปได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาคำนี้ ผู้ศึกษาคำนี้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 102 ฉบับ ในช่วงเดือนกันยายน พ.ศ. 2553 โดยขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนมาทางไปรษณีย์ ซึ่งได้แนบซองจดหมายพร้อมติดแสตมป์ไว้เรียบร้อยแล้ว

3.2 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 82 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด (จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 102 ฉบับ)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การจัดแบ่งคะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับ ใช้วิธีอันตรภาคชั้น (Class Interval) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{จำนวนชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{อันตรภาคชั้น}} \\ \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้นเกณฑ์ที่ใช้จัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชี เป็นดังนี้

ค่าเฉลี่ย ระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย ระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย ระหว่าง	1.00 – 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ โดยจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ ประสบการณ์ด้านการทำบัญชี

- กรณีการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างประชากร 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบ ค่าที (t-test)

- กรณีการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างประชากรมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีแอลเอส ดี (Least Significant Difference : LSD) โดยทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.4 ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี (CPD) ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบ - สอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จำนวนทั้งหมด 102 คน ได้รับการตอบกลับมาเป็นจำนวน 82 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และได้ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

ตอนที่ 3 : ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ด้านการทำบัญชี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 4.1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
1. เพศ			
	หญิง	77	93.9
	ชาย	5	6.1
	รวม	82	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
2. อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	29	35.4
31 - 35 ปี	23	28.0
36 ปีขึ้นไป	30	36.6
รวม	82	100.0
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	71	86.6
ปริญญาโท	11	13.4
รวม	82	100.0
4. ตำแหน่งหน้าที่		
พนักงานฝ่ายบัญชี	37	45.1
หัวหน้าฝ่ายบัญชี	21	25.6
ผู้จัดการแผนก/ฝ่ายบัญชี	24	29.3
รวม	82	100.0
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ไม่เกิน 10,000 บาท	10	12.2
10,001 – 25,000 บาท	47	57.3
25,001 – 40,000 บาท	13	15.9
40,001 บาท ขึ้นไป	12	14.6
รวม	82	100.0
6. ประสบการณ์ด้านการทำบัญชี		
ไม่เกิน 5 ปี	40	48.8
6 – 10 ปี	16	19.5
มากกว่า 10 ปี	26	31.7
รวม	82	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 93.9) ส่วนใหญ่มี 36 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 36.6) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 86.6) มีตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายบัญชี (ร้อยละ 45.1) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-25,000 บาท (ร้อยละ 57.3) และมีประสบการณ์ด้านการทำบัญชี ไม่เกิน 5 ปี (ร้อยละ 48.8)

ตารางที่ 4.2 ช่องทางการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอบรม/สัมมนาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ช่องทางการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอบรมหรือสัมมนา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนา	41	50.6
จดหมายจากหน่วยงานที่จัดอบรมหรือสัมมนา	49	60.5
อินเทอร์เน็ต	49	60.5
เพื่อนร่วมงาน	27	33.3
โทรทัศน์	10	12.3
วารสาร	19	23.5

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอบรมหรือสัมมนาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีจากจดหมายจากหน่วยงานที่จัดการอบรมหรือสัมมนา และ ได้รับข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต ในจำนวนที่เท่ากัน (ร้อยละ 60.5) รองลงมา ได้รับข่าวสารจากการเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนา (ร้อยละ 50.6) และได้รับข่าวสารจากเพื่อนร่วมงาน (ร้อยละ 33.3) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ของผู้ทำบัญชี

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของ
ผู้ทำบัญชีโดยภาพรวม

n = 82			
ความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการนับชั่วโมง	3.76	0.71	เห็นด้วยมาก
ด้านหลักสูตร	4.12	0.67	เห็นด้วยมาก
ด้านอื่นๆ	4.11	0.69	เห็นด้วยมาก
รวม	4.00	0.69	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านหลักสูตร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71) ด้านอื่นๆ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69) และด้านการนับชั่วโมง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของ
ผู้ทำบัญชีจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

n = 82			
ความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการนับชั่วโมง			
1.1 การกำหนดให้เข้ารับการพัฒนาความรู้ฯ ทุกรอบ 3 ปี	3.75	0.74	เห็นด้วยมาก
1.2 จำนวนชั่วโมงต่อรอบ 3 ปี ต้องไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง	3.64	0.75	เห็นด้วยมาก
1.3 แต่ละรอบจะต้องเป็นเนื้อหาทางบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง	3.80	0.65	เห็นด้วยมาก
1.4 ต้องเข้ารับการอบรมฯ อย่างน้อย 6 ชั่วโมง ในแต่ละปี	3.80	0.72	เห็นด้วยมาก
1.5 กิจกรรมที่กำหนดให้สามารถนับชั่วโมงได้ คือ การเป็น วิทยากร อาจารย์ การศึกษาเพิ่มเติม	3.79	0.73	เห็นด้วยมาก
รวม	3.76	0.71	เห็นด้วยมาก
2. ด้านหลักสูตร			
2.1 หลักสูตรมีความชัดเจน ค่อนข้างและสามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถของท่านได้	4.06	0.75	เห็นด้วยมาก
2.2 หลักสูตรมีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์	4.19	0.63	เห็นด้วยมาก
2.3 ความเหมาะสมของหลักสูตร กับจำนวนชั่วโมงต่อหลักสูตร	4.00	0.68	เห็นด้วยมาก
2.4 หลักสูตรต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจ การค้าก่อน	4.01	0.72	เห็นด้วยมาก
2.5 หลักสูตรต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาวิชาชีพบัญชีก่อน	4.34	0.61	เห็นด้วยมาก ที่สุด
รวม	4.12	0.67	เห็นด้วยมาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความคิดเห็น	เ้า	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3. ด้านอื่นๆ			
3.1 ระยะเวลาที่ต้องแจ้งรายละเอียดการอบรม ภายใน 60 วัน นับจากสิ้นปีปฏิทิน	3.86	0.68	เห็นด้วยมาก
3.2 การกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการพัฒนาความรู้ต่อเรื่องนี้ เหมาะสมกับยุคปัจจุบันนี้	4.04	0.70	เห็นด้วยมาก
3.3 ผู้ทำบัญชีในปัจจุบัน จำเป็นต้องได้รับการอบรมพัฒนาความรู้	4.36	0.65	เห็นด้วยมากที่สุด
3.4 การอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้นักบัญชีทำบัญชี ถูกต้อง โปร่งใสมากขึ้น	4.19	0.65	เห็นด้วยมาก
3.5 การอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะช่วย พัฒนานักบัญชีของไทย ให้ทัดเทียมกับนักบัญชีระดับโลกได้	4.13	0.78	เห็นด้วยมาก
รวม	4.11	0.69	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องในด้านการนับชั่วโมงอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในหัวข้อแต่ละรอบจะต้องเป็นเนื้อหาทางบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง (ค่าเฉลี่ย 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65) และในหัวข้อ ต้องเข้ารับการอบรมฯ อย่างน้อย 6 ชั่วโมง ในแต่ละปี (ค่าเฉลี่ย 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และ หัวข้อจำนวนชั่วโมงต่อรอบ 3 ปี ต้องไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง (ค่าเฉลี่ย 3.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ความคิดเห็นในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในหัวข้อหลักสูตรต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาวิชาชีพบัญชีก่อน (ค่าเฉลี่ย 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และ ความเหมาะสมของหลักสูตร กับจำนวนชั่วโมงต่อหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ความคิดเห็นในด้านอื่นๆ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในหัวข้อผู้ทำบัญชีในปัจจุบันจำเป็นต้องได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และในหัวข้อระยะเวลาที่ต้องแจ้งรายละเอียดการอบรม ภายใน 60 วัน นับจากสิ้นปีปฏิทิน (ค่าเฉลี่ย 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชี ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ด้านการทำบัญชี ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.5 ถึง 4.12 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวมจำแนกตามอายุ

ความคิดเห็น	ไม่เกิน 30 ปี		31-35 ปี		36 ปีขึ้นไป		F	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านการนับชั่วโมง	3.65	0.60	3.62	0.52	3.98	0.54	3.659*	0.030
ด้านหลักสูตร	4.08	0.52	4.14	0.45	4.15	0.53	0.134	0.847
ด้านอื่นๆ	4.14	0.66	3.95	0.41	4.24	0.51	1.868	0.161
รวม	3.95	0.52	3.90	0.33	4.12	0.43	1.861	0.162

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นในด้านการนับชั่วโมงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน ด้านหลักสูตร และ ด้านอื่นๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในด้านการนับชั่วโมงเมื่อจำแนกตามอายุเป็นรายคู่

กลุ่มอายุ	ค่าเฉลี่ย	ไม่เกิน 30 ปี	31-35 ปี	36 ปีขึ้นไป
		3.95	3.90	4.12
ไม่เกิน 30 ปี	3.95		.843	.025*
31-35 ปี	3.90			.022*
36 ปีขึ้นไป	4.12			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.6 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในด้านการนับชั่วโมง ในความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี กับ ผู้ทำบัญชีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีอายุ 31-35 ปี กับ ผู้ทำบัญชีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีอายุไม่เกิน 30 ปี กับ ผู้ทำบัญชีที่มีอายุ 31-35 ปี มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านการนับชั่วโมง	3.76	0.57	3.70	0.53	0.319	0.751
ด้านหลักสูตร	4.12	0.52	4.12	0.36	-0.037	0.961
ด้านอื่นๆ	4.14	0.58	3.98	0.31	1.377	0.182
รวม	4.01	0.55	3.94	0.40	0.756	0.458

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นในด้านการนับชั่วโมง ด้านหลักสูตร และ ด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวมจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ความคิดเห็น	พนักงานฝ่ายบัญชี		หัวหน้าฝ่ายบัญชี		ผู้จัดการแผนก/ฝ่ายบัญชี		F	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
	ด้านการนับชั่วโมง	3.73	0.47	3.79	0.77	3.77		
ด้านหลักสูตร	4.05	0.50	4.00	0.48	4.33	0.47	3.194*	0.046
ด้านอื่นๆ	4.14	0.64	4.00	0.43	4.20	0.51	0.763	0.470
รวม	3.95	0.59	3.90	0.46	4.12	0.52	1.887	0.346

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.8 ผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นในด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน ด้านการนับชั่วโมง และ ด้านอื่นๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในด้านการนับชั่วโมงเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ที่เป็นรายชื่อ

กลุ่มตำแหน่งหน้าที่	ค่าเฉลี่ย	พนักงานฝ่าย	หัวหน้าฝ่าย	ผู้จัดการแผนก/
		บัญชี	บัญชี	ฝ่ายบัญชี
		4.04	4.00	4.33
พนักงานฝ่ายบัญชี	4.04		.771	.030*
หัวหน้าฝ่ายบัญชี	4.00			.030*
ผู้จัดการแผนก/ฝ่ายบัญชี	4.33			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในด้านหลักสูตร ในความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายบัญชี กับ ผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้จัดการแผนก/ฝ่ายบัญชี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายบัญชี กับ ผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้จัดการแผนก/ฝ่ายบัญชี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่พนักงานฝ่ายบัญชี กับ ผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายบัญชี มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวมจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความคิดเห็น	ไม่เกิน 10,000 บาท		10,001- 25,000 บาท		25,001- 40,000 บาท		40,001 บาท ขึ้นไป		F	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	ด้านการนับชั่วโมง	3.62	0.40	3.80	0.62	3.46	0.62	4.03		
ด้านหลักสูตร	4.08	0.51	4.09	0.52	4.04	0.40	4.35	0.51	0.991	0.402
ด้านอื่นๆ	3.86	0.43	4.16	0.58	3.97	0.42	4.37	0.56	1.990	0.122
รวม	3.85	0.44	4.01	0.57	3.82	0.48	4.25	0.44	1.790	0.398

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผู้ทำบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นในด้านการนับชั่วโมง ด้านหลักสูตร และ ด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวมจำแนกตามประสบการณ์ด้านการทำบัญชี

ความคิดเห็น	ไม่เกิน 5 ปี		6-10 ปี		มากกว่า 10 ปี		F	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านการนับชั่วโมง	3.63	0.56	3.60	0.54	4.05	0.52	5.481*	0.006
ด้านหลักสูตร	4.10	0.51	4.08	0.43	4.17	0.55	0.226	0.798
ด้านอื่นๆ	4.06	0.58	3.96	0.55	4.30	0.47	2.417	0.960
รวม	3.93	0.55	3.88	0.50	4.17	0.49	2.708	0.558

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 พบว่าผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชีแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นในด้านการนับชั่วโมงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน ด้านหลักสูตร และ ด้านอื่นๆ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในด้านการนับชั่วโมงเมื่อจำแนกประสบการณ์ด้านการทำบัญชีเป็นรายคู่

กลุ่มประสบการณ์ด้านการทำบัญชี	ค่าเฉลี่ย	ไม่เกิน 5 ปี	6-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		3.63	3.60	4.05
ไม่เกิน 5 ปี	3.63		.829	.003*
6-10 ปี	3.60			.011*
มากกว่า 10 ปี	4.05			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในด้านการนับชั่วโมง ในความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชีไม่เกิน 5 ปี กับ ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชีมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชี 6-10 ปี กับ ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชีมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชีไม่เกิน 5 ปี กับ ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชี 6-10 ปี มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

3.1 ปัญหา การตอบปัญหาเป็นการตอบแบบให้เลือกตอบตามที่กำหนดให้ จากผู้ตอบ 82 ราย ในด้านการนับชั่วโมง ด้านหลักสูตร และด้านอื่นๆ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.13 ถึง 4.15

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบว่ามีปัญหาด้านการนับชั่วโมง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

n = 82		
ปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การกำหนดขั้นต่ำ 6 ชั่วโมงต่อปี ในการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ (กรณีต้องการให้มีการยกยอดไปปีถัดไปได้)	54	65.9
บางหลักสูตร มีจำนวนชั่วโมงพิเศษ ทำให้ไม่พอดี	44	53.7

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีปัญหาในข้อกำหนดให้เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีขั้นต่ำ 6 ชั่วโมงต่อปี โดยต้องการให้มีการยกยอดชั่วโมงไปปีถัดไปได้ จำนวน 54 ราย (ร้อยละ 65.9) รองลงมา มีปัญหาในกรณี บางหลักสูตรที่ให้เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางบัญชี มีจำนวนชั่วโมงพิเศษ ทำให้ไม่พอดีตามชั่วโมงที่กำหนดไว้ จำนวน 44 ราย (ร้อยละ 53.7)

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบว่ามีปัญหาด้านหลักสูตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

n = 82		
ปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการ	49	59.8
หลักสูตรมีความหลากหลายน้อย	44	53.7
คุณภาพของหลักสูตรไม่สมกับราคา	35	42.7
หลักสูตรมีไม่เพียงพอ	23	28.0

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีปัญหาหลักสูตรที่เข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีไม่ตรงกับความต้องการ จำนวน 49 ราย (ร้อยละ 59.8) รองลงมา มีปัญหาหลักสูตรที่เข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีมีความหลากหลายน้อย จำนวน 44 ราย (ร้อยละ 53.7) มีปัญหาหลักสูตรที่เข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีมีคุณภาพของหลักสูตรไม่สมกับราคา จำนวน 35 ราย (ร้อยละ 42.7) และ มีปัญหาหลักสูตรที่เข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีหลักสูตรมีไม่เพียงพอ จำนวน 23 ราย (ร้อยละ 28.0) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบว่ามีปัญหาทางด้านอื่นๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

n = 82

ปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หลักสูตรที่สนใจมีวันเวลาไม่ตรงกับความต้องการ	49	59.8
ค่าใช้จ่ายในการอบรมหรือสัมมนาแพง	47	57.3
สถานที่ในการจัดอบรม ไม่สะดวกในการเดินทาง	41	50
มีความยุ่งยากในการขอหนังสือรับรองการอบรม	28	34.1
ไม่ได้รับการสนับสนุนจากบริษัทฯ ให้เข้ารับการอบรม	23	28.0
มีความยุ่งยากในการเก็บรักษาหลักฐานนานเกินไป	20	24.4

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีปัญหาหลักสูตรที่สนใจมีวันเวลาไม่ตรงกับความต้องการ จำนวน 49 ราย (ร้อยละ 59.8) รองลงมา มีปัญหาค่าใช้จ่ายในการอบรมหรือสัมมนาแพง จำนวน 47 ราย (ร้อยละ 57.3) มีปัญหาสถานที่ในการจัดอบรม ไม่สะดวกในการเดินทาง จำนวน 41 ราย (ร้อยละ 50) มีปัญหาความยุ่งยากในการขอหนังสือรับรองการอบรม จำนวน 28 ราย (ร้อยละ 34.1) มีปัญหาไม่ได้รับการสนับสนุนจากบริษัทฯ ให้เข้ารับการอบรม จำนวน 23 ราย (ร้อยละ 28) และมีปัญหาความยุ่งยากในการเก็บรักษาหลักฐานนานเกินไป จำนวน 20 ราย (ร้อยละ 24.4) ตามลำดับ

3.2 ข้อเสนอแนะ การตอบข้อเสนอแนะเป็นการตอบแบบให้เลือกตอบตามที่กำหนดให้ จากผู้ตอบ 82 ราย ในเรื่องช่วงเวลา วัน จำนวนวัน ที่ควรจัดอบรมหรือสัมมนา ค่าใช้จ่ายต่อหลักสูตร หลักสูตรที่ต้องการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา และ หลักสูตรที่ควรเพิ่มเติมในการนับชั่วโมง ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.16 ถึง 4.21

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเข้าอบรมหรือสัมมนา

n = 82		
ช่วงเวลาที่ควรจัดอบรมหรือสัมมนา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ระหว่างวันที่ 11-20 ของเดือน	66	80.5
ระหว่างวันที่ 21-31 ของเดือน	11	13.4
ระหว่างวันที่ 1-10 ของเดือน	5	6.1

จากตารางที่ 4.16 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ข้อเสนอแนะว่าความสะดวกในการเข้าอบรมหรือสัมมนา ในช่วงระหว่างวันที่ 11-20 ของเดือน มีจำนวน 66 ราย (ร้อยละ 80.5) รองลงมา มีความสะดวกในการเข้าอบรมหรือสัมมนา ในช่วงระหว่างวันที่ 21-31 ของเดือน มีจำนวน 11 ราย (ร้อยละ 13.4) และ รองลงมา มีความสะดวกในการเข้าอบรมหรือสัมมนา ในช่วงระหว่างวันที่ 1-10 ของเดือน มีจำนวน 5 ราย (ร้อยละ 6.1) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวันที่สะดวกในการเข้าอบรมหรือสัมมนา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

n = 82		
วันที่ควรจัดอบรมหรือสัมมนา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
วันเสาร์	44	53.7
วันอาทิตย์	38	46.3
วันพุธ	21	25.6
วันศุกร์	19	23.2
วันพฤหัสบดี	15	18.3
วันอังคาร	8	9.8
วันจันทร์	7	8.5

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะเรื่องความสะดวกในการเข้าอบรมหรือสัมมนา คือ วันเสาร์ จำนวน 44 ราย (ร้อยละ 53.7) รองลงมาเป็น วันอาทิตย์ จำนวน 38 ราย (ร้อยละ 46.3) วันพุธ จำนวน 21 ราย (ร้อยละ 25.6) วันศุกร์ จำนวน 19 ราย (ร้อยละ 23.2) วันพฤหัสบดี จำนวน 15 ราย (ร้อยละ 18.3) วันอังคาร จำนวน 8 ราย (ร้อยละ 9.8) และ วันจันทร์ จำนวน 7 ราย (ร้อยละ 8.5) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจำนวนวันที่เหมาะสมต่อการอบรมหรือสัมมนาต่อหลักสูตร

n = 82		
จำนวนวันที่ใช้ในการอบรมหรือสัมมนา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
2 วัน	48	58.5
1 วัน	31	37.8
3 วัน	2	2.4

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะว่าการจัดอบรมหรือสัมมนาต่อหลักสูตรควรจัด 2 วันต่อหลักสูตร จำนวน 48 ราย (ร้อยละ 58.5) รองลงมา มีความคิดเห็นว่าควรจัดการอบรมหรือสัมมนา 1 วันต่อหลักสูตร จำนวน 31 ราย (ร้อยละ 37.8) และ มีความคิดเห็นว่าควรจัด จำนวน 3 วันต่อหลักสูตร จำนวน 2 ราย (ร้อยละ 2.4) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการอบรมหรือสัมมนาต่อหลักสูตรต่อวัน

			n = 82
ค่าใช้จ่ายต่อหลักสูตรต่อวัน		จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่เกิน	1,000 บาท	37	45.1
ระหว่าง	1,001 – 1,500 บาท	28	34.1
ระหว่าง	1,501 – 2,000 บาท	13	15.9
	2,000 ขึ้นไป	0	0

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะว่าค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาต่อหลักสูตรต่อวัน คือ ไม่เกิน 1,000 บาท เป็นจำนวน 37 ราย (ร้อยละ 45.1) รองลงมา คือ ระหว่าง 1,001 – 1,500 บาท เป็นจำนวน 28 ราย (ร้อยละ 34.1) และ ระหว่าง 1,501 – 2,000 บาท เป็นจำนวน 13 ราย (ร้อยละ 15.9) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรที่ต้องการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

			n = 82
หลักสูตร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	
การบัญชี	59	72.0	
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี	63	76.8	
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร	60	73.2	
เทคโนโลยีสารสนเทศเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี	49	59.8	

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะว่า หลักสูตรที่ต้องการเข้ารับการอบรมสัมมนาการพัฒนาความรู้ต่อแนวทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ หลักสูตรกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี เป็นจำนวน 63 ราย (ร้อยละ 76.8) รองลงมา คือ หลักสูตรกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร จำนวน 60 ราย (ร้อยละ 73.2) หลักสูตรการบัญชี จำนวน 59 ราย (ร้อยละ 72.0) และ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี จำนวน 49 ราย (ร้อยละ 59.8) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรที่ควรเพิ่มเติมในการ
นับชั่วโมง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

n = 82

หลักสูตร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ความรู้ด้านกฎหมาย ต่าง ๆ นอกเหนือจาก กฎหมายภาษี อากร เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายประกันสังคม กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นต้น	77	93.1
หลักในการบริหารจัดการต่าง ๆ นอกเหนือจากการบัญชี และการเงิน	56	68.3
ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์	36	43.9
ความรู้ทางด้าน จริยธรรม จรรยาบรรณ	30	36.8
ความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศ	22	26.8

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะว่าหลักสูตร
ในการนับชั่วโมงที่ควรมีเพิ่มเติม ได้แก่ หลักสูตรความรู้ด้านกฎหมายต่าง ๆ นอกเหนือจาก
กฎหมายภาษีอากร เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายประกันสังคม กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็น
ต้น จำนวน 77 ราย (ร้อยละ 93.1) รองลงมา คือ หลักสูตรหลักในการบริหารจัดการต่าง ๆ
นอกเหนือจากการบัญชีและการเงิน จำนวน 56 ราย (ร้อยละ 68.3) หลักสูตรความรู้ทางด้าน
คอมพิวเตอร์ จำนวน 36 ราย (ร้อยละ 43.9) หลักสูตรความรู้ทางด้าน จริยธรรม จรรยาบรรณ
จำนวน 30 ราย (ร้อยละ 36.8) และ หลักสูตรความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศ จำนวน 22 ราย
(ร้อยละ 26.8) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี (CPD) ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี (CPD) ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ และความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล แยกตามอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ด้านการทำบัญชี และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ รวม 82 ราย โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ผู้ศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปราย และ ข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายบัญชี มีรายได้เฉลี่ย 10,001 -25,000 บาท ต่อเดือน และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชี ไม่เกิน 5 ปี ส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอบรมหรือสัมมนาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี จากจดหมายของหน่วยงานที่จัดอบรมหรือสัมมนาและ จากอินเทอร์เน็ต

1.2 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากและทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอื่นๆ และด้านการนับชั่วโมงตามลำดับ

1.2.1 ด้านหลักสูตร ผู้ทำบัญชีมีความเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 5 ข้อพบว่า

หลักสูตรต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาวิชาชีพบัญชีก่อนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด แต่เรื่องความเหมาะสมของหลักสูตรกับจำนวนชั่วโมงต่อหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.2.2 ด้านอื่นๆ ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 5 ข้อพบว่า ในเรื่องผู้ทำบัญชีในปัจจุบันจำเป็นต้องได้รับการอบรมพัฒนาความรู้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด แต่เรื่องระยะเวลาที่ต้องแจ้งรายละเอียดการอบรม ภายใน 60 วัน นับจากปฏิทินมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.2.3 ด้านการนับชั่วโมง ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 5 ข้อพบว่า ในเรื่องแต่ละรอบบัญชีจะต้องเป็นเนื้อหาทางบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง และต้องเข้ารับการอบรมฯ อย่างน้อย 6 ชั่วโมง ในแต่ละปีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด แต่เรื่องจำนวนชั่วโมงต่อรอบ 3 ปี ต้องไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมงมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชี สรุปได้ดังนี้

1.3.1 อายุ จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ทำบัญชี ที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี อายุ 31-35 ปี และ อายุตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไปในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการนับชั่วโมงมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านหลักสูตร และ ด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำบัญชีที่มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพแตกต่างกันในด้านการนับชั่วโมง ได้แก่ ผู้ทำบัญชีที่มีอายุตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างจาก ผู้ทำบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี และ มีอายุ 31-35 ปี นอกจากนั้นไม่พบความแตกต่างโดยกลุ่มผู้ทำบัญชีที่มีอายุตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพด้านการนับชั่วโมงมากกว่าผู้ทำบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี และ มีอายุ 31-35 ปี

1.3.2 ระดับการศึกษา จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ทำบัญชี ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และ ปริญญาโทในภาพรวม มีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.3.3 ตำแหน่งหน้าที่ จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ทำบัญชี ที่มีตำแหน่งเป็นพนักงานฝ่ายบัญชี หัวหน้าฝ่ายบัญชี และ ผู้จัดการแผนก/ฝ่ายบัญชีในภาพรวม พบว่าความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน พบว่าด้านหลักสูตรมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการนับชั่วโมง และ ด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำบัญชีที่มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพแตกต่างกันในด้านหลักสูตร ได้แก่ ผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้จัดการแผนก/ฝ่ายบัญชี มีความคิดเห็นแตกต่างจาก ผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานบัญชี และ หัวหน้าฝ่ายบัญชี นอกจากนั้นไม่พบความแตกต่าง โดยกลุ่มผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้จัดการแผนก/ฝ่ายบัญชี มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพด้านหลักสูตรอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด แต่ผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานบัญชี และ หัวหน้าฝ่ายบัญชี อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

1.3.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ทำบัญชี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 25,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001-40,000 บาท และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป ในภาพรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.3.5 ประสบการณ์ด้านการทำบัญชี จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ทำบัญชี ที่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชีไม่เกิน 5 ปี , 6 - 10 ปี และ มากกว่า 10 ปี ในภาพรวม พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการนับชั่วโมงมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านหลักสูตร และ ด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำบัญชีที่มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพแตกต่างกันในด้านการนับชั่วโมง ได้แก่ ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชีมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจาก ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชีไม่เกิน 5 ปี และ 6 - 10 ปี นอกจากนั้นไม่พบความแตกต่าง โดยกลุ่มผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชีมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพด้านการนับชั่วโมงมากกว่าผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการทำบัญชีไม่เกิน 5 ปี และ 6 - 10 ปี

1.4 ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพผู้ทำบัญชี

1.4.1 ด้านการนับชั่วโมง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดชั่วโมงขั้นต่ำในการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องซึ่งกำหนดไว้ 6 ชั่วโมงต่อปี เนื่องจากในกรณีที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ ระยะเวลาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะถือเป็น

กรณีฝ่าฝืนมาตรา 7(6) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ดังนั้นผู้ทำบัญชีจึงมีความต้องการให้มีการยกยอดการเก็บชั่วโมงไปปีหน้า รองลงมาคือปัญหาในเรื่องบางหลักสูตร มีจำนวนชั่วโมงเป็นเศษ ทำให้ไม่พอดี ในการนับชั่วโมง

1.4.2 ด้านปัญหาหลักสูตร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการ รองลงมาคือปัญหาในเรื่องหลักสูตรมีความหลากหลายน้อย คุณภาพของหลักสูตรไม่สัมพันธ์กับราคา และหลักสูตรมีไม่เพียงพอ

1.4.3 ด้านปัญหาอื่นๆ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับ หลักสูตรที่สนใจมีวันเวลาไม่ตรงกับความต้องการ รองลงมาคือปัญหาค่าใช้จ่ายค่าอบรมแพง สถานที่ในการจัดอบรม ไม่สะดวกในการเดินทาง มีความยุ่งยากในการขออนุญาตหรือการจองอบรม ไม่ได้รับการสนับสนุนจากบริษัท ให้เข้ารับการอบรม และ มีความยุ่งยากในการเก็บรักษาหลักฐานนานเกินไป

1.5 ด้านข้อเสนอแนะที่มีต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีมีข้อเสนอแนะในเรื่องความสะดวกในการเข้าอบรมหรือสัมมนา ว่าควรจัดการอบรมหรือสัมมนา ในช่วงเวลาระหว่างวันที่ 11-21 ของ เดือน และเป็นวันเสาร์ หลักสูตรที่ควรจัดอบรมหรือสัมมนา ควรเป็น 2 วันต่อหลักสูตร และค่าใช้จ่ายในการอบรมหรือสัมมนาต่อหลักสูตรที่เหมาะสมไม่ควรเกิน 1,000 บาท หลักสูตรที่ต้องการเข้าอบรมหรือสัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ คือหลักสูตร กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี รองลงมาคือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร และ มีความเห็นว่าหลักสูตรในการนับชั่วโมงที่ควรมีเพิ่มเติมได้แก่ ความรู้ด้านกฎหมาย ต่าง ๆ นอกเหนือจาก กฎหมายภาษีอากร เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายประกันสังคม กฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ เป็นต้น

2. อภิปรายผล

ผู้ศึกษาได้ศึกษาความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 อายุ จากผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี พบว่าผู้ทำบัญชีที่มีอายุต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อ

พิจารณาในรายค้านพบว่า ด้านการนับชั่วโมงมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน พบว่าด้านการนับชั่วโมง มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างไปจากกลุ่มผู้ทำบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี และมีอายุ 31-35 ปี อาจเป็นเพราะผู้ทำบัญชีที่มีอายุตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์มากกว่า จึงมีความคิดเห็นที่แตกต่างไป

2.2 ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี พบว่าผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายค้านพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน ก็พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.6) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และเพียงอีกร้อยละ 13.4 เท่านั้นที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จะเห็นว่าผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่ไม่แตกต่างกันมาก จึงไม่มีความแตกต่างกันทางความรู้ที่นึกคิดต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี

2.3 ตำแหน่งหน้าที่ จากผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี พบว่าผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในรายค้านพบว่า ด้านหลักสูตร ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน พบว่าด้านหลักสูตร ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งผู้จัดการแผนก/ฝ่ายบัญชี มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายบัญชีและหัวหน้าฝ่ายบัญชี อาจเป็นเพราะตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงกว่าและประสบการณ์ที่มากกว่าจึงมีความคิดเห็นที่แตกต่างไป ซึ่งมีความสอดคล้องกันบางส่วนกับงานวิจัยของ บุศรา เจริญเลิศเฉษฎา (2550) ที่ศึกษาเรื่อง ความ

คิดเห็นต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี (CPD) ใน กรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งหัวหน้าแผนกบัญชีและผู้จัดการแผนก/ฝ่ายบัญชี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ผู้ทำบัญชีที่มีตำแหน่งเป็นพนักงานบัญชีและอื่นๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งเป็นความคิดเห็นคนละระดับกัน

2.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จากผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี พบว่าผู้ทำบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ก็ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้ทำบัญชีที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะจำนวนเงินรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ทำบัญชีไม่ส่งผลต่อความรู้สึกนึกคิดต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี

2.5 ประสิทธิภาพด้านการทำบัญชี จากผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี พบว่าผู้ทำบัญชีที่มีประสิทธิภาพด้านการทำบัญชีแตกต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการนับชั่วโมง ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ผู้ทำบัญชีที่มีประสิทธิภาพด้านการทำบัญชีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการนับชั่วโมง มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มที่ประสิทธิภาพด้านการทำบัญชีมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มผู้ทำบัญชีที่มีประสิทธิภาพด้านการทำบัญชีไม่เกิน 5 ปี และ 6-10 ปี อาจเป็นเพราะประสิทธิภาพด้านการทำบัญชีที่มากกว่าจึงมีความคิดเห็นที่แตกต่างไป

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 สภาวิชาชีพบัญชีควรพิจารณาทบทวนเรื่องข้อกำหนดขั้นต่ำ 6 ชั่วโมงต่อปี ให้มีการยกยอดไปในปีถัดไปได้ เพื่อให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่ต้องการให้มีการยกยอดไปในปีถัดไปได้

3.1.2 หน่วยงานที่จัดอบรมหรือสัมมนา ควรจัดหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้ทำบัญชี ให้มีความหลากหลาย มีคุณภาพ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการอบรมหรือสัมมนา ให้มีราคาที่สมเหตุผลกับเนื้อหาหลักสูตรและการจัดอบรมหรือสัมมนาควรจัดในวันเสาร์ ช่วงกลางเดือน เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

การศึกษารั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเท่านั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาดังนี้

3.2.1 ควรศึกษาประชากรเป้าหมายขยายกว้างให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อพัฒนานักบัญชีให้มีความสามารถแข่งขันกับนักบัญชีทั่วโลกได้

3.2.2 ควรศึกษาความต้องการของผู้ทำบัญชี ในการอบรมและพัฒนาความรู้ โดยผู้ทำบัญชีต้องการพัฒนาความรู้เรื่องใด และหลักสูตรใดที่ผู้ทำบัญชีต้องการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ และผู้ทำบัญชีควรได้รับการอบรมหรือสัมมนาอย่างไร เพื่อให้เป็นสอดคล้องกับความต้องการของผู้ทำบัญชี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิ่งพร ทองใบ (2551) “ประชากรและสิ่งตัวอย่าง” ในประมวลสาระชุดวิชาวิทยานิพนธ์ หน่วย
ที่ 6 หน้า 4-39 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการ
จัดการ
- ค้อถาก สุขพันธ์ (2546) “คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ ใน
จังหวัดลำปาง” การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ธัญญรัตน์ วศวรรณวัฒน์และนิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ (2552) “มาตรฐานการบัญชีไทยตาม
ทักษะของผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชี และอาจารย์ผู้สอนวิชาทางการบัญชี” รายงาน
งานวิจัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เทียมเมฆ เอื่องอังกูร (2531) “การศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยและครู
วิชาภาษาไทยที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาการ
เรียนการสอนวิชาภาษาไทยของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- นพมาศ ชีระเวทิน (2546) “จิตวิทยาสังคมกับชีวิต” พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- บุศรา เจริญเลิศเจษฎา (2550) “ความคิดเห็นต่อการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทาง
วิชาชีพของผู้ทำบัญชี(CPD) ในกรุงเทพมหานคร” การค้นคว้าแบบอิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ประกายรัตน์ สุวรรณ (2549) คู่มือการใช้โปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 12 สำหรับ Windows
กรุงเทพมหานคร บริษัท ซีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- มานพ วงศ์ราษฎร์ (2541) “ความคิดเห็นของนักศึกษาเกษตรต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตร
เพื่อชีวิตของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา” การค้นคว้าแบบอิสระ
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- “พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543” (2543, 12 พฤษภาคม) ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา
เล่ม 117 ตอนที่ 41 ก

- ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป (2543) “ ประกาศเรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ.2543 “ สำนักกำกับดูแลธุรกิจ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์
- ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป (2547) “ ประกาศเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ พ.ศ. 2547 “ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์
- รัชณี แสงศิริ (2544) “ ความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีในเขต อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ” การค้นคว้าแบบอิสระ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ระวุฒิ หล้าทุม (2540) “ ประสิทธิภาพของกลุ่มเกษตรกรตามความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลในจังหวัดเลย ” การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วัชร ช้วยประเสริฐ (2550) “ คุณลักษณะผู้นำของประธานกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดนครปฐม “ การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วัฒนา สุนทรชัย (2543) เรียนสถิติด้วย SPSS ภาคสถิติไม่อิงพารามิเตอร์ กรุงเทพมหานคร บริษัทวิทยาพัฒน์ จำกัด
- วิธาน เชิญทอง (2541) “ ความคิดเห็นของเกษตรกรหมู่บ้านต่อการปฏิบัติงานของเกษตรกรตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ “ การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2545) องค์การและการจัดการ กรุงเทพมหานคร ธรรมสาร
- สมชาย เลิศภิรมย์สุข (2550) “ การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย “ บทความทางวิชาการ มหาวิทยาลัยธนบุรี
- สมลักษณ์ จัปศรทิพย์ (2549) “ ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจ้ดอบรมหรือสัมมนาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี “ ปริญญานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
- เสาวลักษณ์ หนูสุวรรณ (2544) “ ทศนคติของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีในเขต อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 “ การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ (2551) “ทำเนียบผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภาคเหนือ “
หทัยชนก ศศานนท์ (2548) “ความต้องการการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร “ การศึกษาด้วยตัวเอง
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

- เรื่อง** : ความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ
- คำชี้แจง** : แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ คาดว่าผลที่ได้จากการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการพัฒนาวิชาชีพบัญชีต่อไป

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

- ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

2. อายุ

- ( ) 1. น้อยกว่า 25 ปี ( ) 2. 25-30 ปี
 ( ) 3. 31-35 ปี ( ) 4. 36-40 ปี
 ( ) 5. 41 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ( ) 1. อนุปริญญา/ปวท./ปวส. ( ) 2. ปริญญาตรี
 ( ) 3. ปริญญาโท ( ) 4. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

4. ตำแหน่งหน้าที่

- ( ) 1. พนักงานฝ่ายบัญชี ( ) 2. หัวหน้าฝ่ายบัญชี
 ( ) 3. ผู้จัดการแผนก/ฝ่ายบัญชี ( ) 4. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- ( ) 1. ไม่เกิน 10,000 บาท ( ) 2. 10,001 – 25,000 บาท
 ( ) 3. 25,001 – 40,000 บาท ( ) 4. 40,001 บาท ขึ้นไป

6. ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี

 1. น้อยกว่า 1 ปี 2. 1-5 ปี 3. 6-10 ปี 4. 11-20 ปี 5. 20 ปี ขึ้นไป

7. ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอบรม/สัมมนาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีจากสื่อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

 1. การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา 2. จดหมายจากหน่วยงานที่จัดอบรม/สัมมนา 3. อินเทอร์เน็ต 4. เพื่อนร่วมงาน 5. วิทยุ 6. โทรทัศน์ 7. วารสาร 8. อื่น ๆ โปรดระบุ _____ตอนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

เนื้อหา	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนับชั่วโมง					
1.1) การกำหนดให้เข้ารับการพัฒนาความรู้ ทุกรอบ 3 ปี					
1.2) จำนวนชั่วโมงต่อรอบ 3 ปี ต้องไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง					
1.3) แต่ละรอบจะต้องเป็นเนื้อหาทางบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง					
1.4) ต้องเข้ารับการอบรมฯ อย่างน้อย 6 ชั่วโมง ในแต่ละปี					
1.5) กิจกรรมที่กำหนดให้สามารถนับชั่วโมงได้ คือ การเป็นวิทยากร อาจารย์ การศึกษาเพิ่มเติม					

เนื้อหา	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร					
2.1) หลักสูตรมีความชัดเจน ต่อเนื่องและสามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถของท่านได้					
2.2) หลักสูตรมีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์					
2.3) ความเหมาะสมของหลักสูตร กับจำนวนชั่วโมงต่อหลักสูตร					
2.4) หลักสูตรต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าก่อน					
2.5) หลักสูตรต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาวิชาชีพบัญชี ก่อน					
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ					
3.1) ระยะเวลาที่ต้องแจ้งรายละเอียดการอบรมภายใน 60 วัน นับจากสิ้นปีปฏิทิน					
3.2) การกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ นี้ เหมาะสมกับยุคปัจจุบันนี้					
3.3) ผู้ทำบัญชีในปัจจุบัน จำเป็นต้องได้รับการอบรมพัฒนาความรู้					
3.4) การอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่องนี้ จะช่วยให้นักบัญชีทำบัญชีถูกต้อง โปร่งใสมากขึ้น					
3.5) การอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่องนี้ จะช่วยพัฒนานักบัญชีของไทย ให้ทัดเทียมกับนักบัญชีระดับโลกได้					

**ตอนที่ 3 : ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของ
ผู้ทำบัญชี**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

3.1 ปัญหาเกี่ยวกับการนับชั่วโมง หลักสูตร และ อื่นๆ

1.ปัญหาด้านการนับชั่วโมง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. การกำหนดขั้นต่ำ 6 ชั่วโมงต่อปี ในการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ
(กรณีต้องการให้มีข้อยกออกไปปีหน้าได้)
- ( ) 2. บางหลักสูตร มีจำนวนชั่วโมงพิเศษ ทำให้ไม่พอดี
- ( ) 3. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

2.ปัญหาด้านหลักสูตร (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. หลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการ
- ( ) 2. หลักสูตรมีความหลากหลายน้อย
- ( ) 3. หลักสูตรมีไม่เพียงพอ
- ( ) 4. คุณภาพของหลักสูตร ไม่สมกับราคา
- ( ) 5. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

3.ปัญหาด้านอื่น ๆ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. มีความยุ่งยากในการขอหนังสือรับรองการอบรม
- ( ) 2. มีความยุ่งยากในการเก็บรักษาหลักฐานนานเกินไป
- ( ) 3. ค่าใช้จ่ายค่าอบรมแพง
- ( ) 4. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากบริษัทฯ ให้เข้ารับการอบรม
- ( ) 5. สถานที่ในการจัดอบรม ไม่สะดวกในการเดินทาง
- ( ) 6. หลักสูตรที่สนใจมีวันเวลาไม่ตรงกับความต้องการ
- ( ) 7. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดอบรมหรือสัมมนาและหลักสูตรในการอบรมหรือสัมมนา

1. ความสะดวกในการเข้าอบรมหรือสัมมนา ช่วงระหว่างวันที่เท่าใดของเดือน

(เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. วันที่ 1-10 ของเดือน ( ) 2. วันที่ 11-20 ของเดือน
( ) 3. วันที่ 21-31 ของเดือน

2. วันที่สะดวกในการเข้ารับการอบรม (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. วันจันทร์ ( ) 2. วันอังคาร ( ) 3. วันพุธ
( ) 4. พฤหัสบดี ( ) 5. วันศุกร์ ( ) 6. วันเสาร์
( ) 7. วันอาทิตย์

3. หลักสูตรที่จัดอบรมหรือสัมมนา ควรจัดกี่วันต่อหนึ่งหลักสูตร

- ( ) 1. 1 วัน ( ) 2. 2 วัน ( ) 3. 3 วัน
( ) 4. 4 วัน ( ) 5. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

4. ค่าใช้จ่ายในการอบรมต่อหลักสูตรหนึ่งวัน ควรเป็นเท่าใด

- ( ) 1. ไม่เกิน 1,000 บาท ( ) 2. 1,001 – 1,500 บาท
( ) 3. 1,501 – 2,000 บาท ( ) 4. 2,001 บาท ขึ้นไป
( ) 5. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

5. หลักสูตรที่ท่านต้องการเข้าอบรม/สัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ควรเป็นหลักสูตรใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. การบัญชี
( ) 2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
( ) 3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร
( ) 4. เทคโนโลยีสารสนเทศเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
( ) 5. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

6. หลักสูตรที่กำหนดให้นับชั่วโมงได้ ควรมีเพิ่มเติม ดังนี้ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. ความรู้ด้านกฎหมาย ต่าง ๆ นอกเหนือจาก กฎหมายภาษีอากร เช่น
กฎหมายแรงงาน กฎหมายประกันสังคม กฎหมายแพ่งและพาณิชย์
 เป็นต้น
- ( ) 2. หลักในการบริหารจัดการ ต่าง ๆ นอกเหนือจากการบัญชีและการเงิน
- ( ) 3. ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์
- ( ) 4. ความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศ
- ( ) 5. ความรู้ทางด้าน จริยธรรม จรรยาบรรณ
- ( ) 6. อื่น ๆ โปรดระบุ _____

7. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ โปรด

ระบุ _____

กรุณาส่งแบบสอบถามกลับ ภายในวันที่ 10 ตุลาคม 2553

จึงใคร่ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข
ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง
ทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่ประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ออกตามความในมาตรา ๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้อธิบดีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

เพื่อให้เป็นไปตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๓ อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้เรียกว่า “ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง ทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกรอบสามปี โดยในแต่ละรอบต้องมีจำนวนชั่วโมงไม่น้อยกว่า ๒๗ ชั่วโมง และต้องเป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีไม่น้อยกว่า ๑๘ ชั่วโมง

ทั้งนี้ ในแต่ละปีผู้ทำบัญชีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง

ข้อ ๔ ภายใต้บังคับของข้อ ๕ การเข้าร่วมกิจกรรมดังต่อไปนี้ ให้ถือเป็นการเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี และให้นับจำนวนชั่วโมงตามที่กำหนดในข้อ ๓ ได้ ดังนี้

(๑)* การเข้าร่วมการอบรมหรือสัมมนาในหลักสูตรหรือเรื่องซึ่งจัดโดยสภาวิชาชีพบัญชี หรือการเข้าร่วมการอบรมหรือสัมมนาในหลักสูตรหรือเรื่องที่อธิบดีให้ความเห็นชอบ ซึ่งจัดโดย

(ก) กระทรวง กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า

(ข) สถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า

(ค) หอการค้าไทย

(ง) สถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าให้ความเห็นชอบ

ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ตามระยะเวลาที่เข้าร่วมการอบรมหรือสัมมนา

(๒) การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา ให้นับจำนวนชั่วโมงได้สามเท่าของระยะเวลาการเป็นวิทยากร

ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา

(๓) การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี หรือเทียบเท่าไม่ว่าจะเป็นการสอนในฐานะอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ให้นับจำนวนชั่วโมงได้วิชาละ ๕ ชั่วโมง และในแต่ละรอบสามปีให้นับจำนวนชั่วโมงได้ไม่เกิน ๑๘ ชั่วโมง ไม่ว่าจะทำการสอนเกินกว่าสองวิชาหรือไม่ก็ตาม

(๔) การสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ให้นับจำนวนชั่วโมง ได้ตามปีที่สำเร็จการศึกษา ดังนี้

(ก) กรณีสำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงกว่าคุณวุฒิเดิม

- ถ้าเป็นคุณวุฒิทางการบัญชีให้นับจำนวนชั่วโมงได้ ๒๗ ชั่วโมง

- ถ้าเป็นคุณวุฒิทางด้านอื่น เช่น การเงิน บริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ การภาษีอากร หรือด้านอื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีให้นับจำนวนชั่วโมงได้ ๑๘ ชั่วโมง

(ข) กรณีสำเร็จการศึกษาในระดับที่ไม่สูงกว่าคุณวุฒิเดิมให้นับจำนวนชั่วโมงได้ ๕ ชั่วโมง

(๕) การผ่านการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีจากสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ให้นับจำนวนชั่วโมงได้วิชาละ ๖ ชั่วโมง

(๖) กิจกรรมอื่น นอกจากที่ระบุดาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๕ การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชีต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การบัญชี

(๒) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ได้แก่

(ก) กฎหมายว่าด้วยการบัญชี

(ข) กฎหมายว่าด้วยการสอบบัญชี

(ค) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท)

(ง) กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

(จ) กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(ฉ) กฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

(ช) กฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตและประกันวินาศภัย

(ซ) กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ

เครดิตฟองซิเออร์

(ณ) กฎหมายอื่นนอกจากที่ระบุข้างต้นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

(๓) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการภาษีอากร

(๔) เทคโนโลยีสารสนเทศเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

(๕) เรื่องอื่นๆ นอกจากที่ระบุดาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ตามที่อธิบดีประกาศ

กำหนด

ข้อ ๖ การนับจำนวนชั่วโมงในรอบระยะเวลาสามปีตามข้อ ๓ ให้นับตามปีปฏิทิน โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นไป ในกรณีที่ผู้ทำบัญชีแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีต่ออธิบดีหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ของปีถัดจากปีที่ผู้ทำบัญชีแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีเป็นต้นไป

ทั้งนี้ ในรอบระยะเวลาแรกให้ผู้ทำบัญชีสามารถนำชั่วโมงที่เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ของผู้ทำบัญชีตั้งแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับหรือตั้งแต่วันที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีต่ออธิบดีแล้วแต่กรณี ไปนับรวมกับชั่วโมงในรอบระยะเวลาแรกได้

ข้อ ๗ ผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อหน่วยงานวิชาชีพของผู้ทำบัญชีตามแบบ ส.บช.๗ ที่แนบท้ายประกาศนี้ต่ออธิบดีภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปี

ประกาศ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

อรจิต สิงคาลวณิช

อธิบดีกรมทะเบียนการค้า

คำชี้แจง

ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำ
บัญชี
พ.ศ. 2547

ตามที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ออกประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนด
หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ.
2547 ลงวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2547 นั้น

เพื่อความเข้าใจสำหรับผู้เกี่ยวข้องและเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ทำบัญชี รวมทั้งการ
ขอความเห็นชอบหลักสูตรและสถาบันหรือหน่วยงานผู้จัดอบรม กรมพัฒนาธุรกิจการค้า จึงได้
จัดทำคำชี้แจงประกาศฉบับดังกล่าวใน 2 เรื่อง คือหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนา
ความรู้ต่อเนื่องทาง วิชาชีพของผู้ทำบัญชี และหลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบหลักสูตร รวมทั้ง
สถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานผู้จัดอบรม ดังนี้

หมวดที่ 1

หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

1. จำนวนชั่วโมงขั้นต่ำและหลักเกณฑ์ในการนับจำนวนชั่วโมง

ผู้ทำบัญชีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพตามหลักสูตรและสถาบันที่
อธิบดีให้ความเห็นชอบ ไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมงในทุกรอบสามปี โดยจะต้องเป็นหัวข้อทางการ
บัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง และในแต่ละปีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่
น้อยกว่า 6 ชั่วโมง ในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรมรวมกันได้ ดังต่อไปนี้

1. การอบรมหรือสัมมนา
2. การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา
3. การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษา
4. การสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
5. การผ่านการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี
6. กิจกรรมอื่นที่อธิบดีประกาศกำหนด

รายละเอียดกิจกรรมที่จะถือว่าการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ได้แก่			
กิจกรรม		เนื้อหาเกี่ยวกับ	การนับจำนวนชั่วโมง
ลำดับ	เรื่อง		
ก.	การเข้าร่วมการอบรม/ สัมมนา 1.การบัญชี/การสอบบัญชี	<ol style="list-style-type: none"> หัวข้อที่กำหนดเป็นวิชาเอก บัณฑิตและวิชาเอกเลือกใน หลักสูตรทางการบัญชีที่กำหนดโดยสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือ สถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวศ.) ทางการบัญชี เนื้อหาใหม่ ๆ และประเด็นที่ท้าทายของวิชาชีพบัญชี เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อทางการบัญชี 	<p>การนับจำนวนชั่วโมงการพัฒนาความรู้ ให้นับตามกำหนดเวลาที่สถาบันจัดอบรมแจ้งไว้ ดังนี้</p> <p>การอบรม/สัมมนา</p> <p>< 15 นาที = ไม่นับชั่วโมง</p> <p>15 – 44 นาที = ½ ชั่วโมง</p> <p>45 – 60 นาที = 1 ชั่วโมง</p> <p>การพักรับประทานน้ำชงกาแฟ กรณีกำหนดเวลา ให้ตัดเวลาออกตามเวลาที่ระบุไว้ในกำหนดการ ถ้าไม่กำหนดเวลาให้ตัดเวลาออกครั้งละ 15 นาที</p> <p>การพักรับประทานอาหาร กรณีกำหนดเวลา ให้ตัดเวลาออกตามเวลาที่ระบุไว้ในกำหนดการ ถ้าไม่กำหนดเวลาให้ตัดเวลาออกครั้งละ 1 ชั่วโมง</p> <p>การกล่าวเปิด/ปิดการอบรม ให้นับเป็นชั่วโมงได้เฉพาะการกล่าวเปิด/ปิด การอบรมในรูปแบบของการปาฐกถาพิเศษ ใน หัวข้อที่กำหนดให้เป็นหัวข้อการอบรมได้ ไม่ใช่การกล่าวเปิด/ปิดการอบรมโดยทั่วไป และให้นับเป็นชั่วโมงตามหัวข้อที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ทั้งนี้ ในทุกรอบสามปี ไม่ให้นับซ้ำ</p>

			สำหรับ การอบรม/สัมมนาในหัวข้อ เดิม เว้นแต่ได้มีการเปลี่ยนแปลงใน เนื้อหาอย่างมีสาระสำคัญ
	2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ วิชาชีพบัญชี	<ol style="list-style-type: none"> 1. กฎหมายว่าด้วยการบัญชี 2. กฎหมายว่าด้วยการสอบบัญชี 3. ประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ (ว่าด้วยหุ้นส่วนและ บริษัท) 4. กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน จำกัด 5. กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ 6. กฎหมายว่าด้วยการธนาคาร พาณิชย์ 7. กฎหมายว่าด้วยการประกัน ชีวิตและประกันวินาศภัย 8. กฎหมายว่าด้วยการประกอบ ธุรกิจ เงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ 9. กฎหมายอื่นๆที่มีเนื้อหา เกี่ยวข้องกับการบัญชี 	
	3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การภาษีอากร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาษีเงินได้นิติบุคคล 2. ภาษีมูลค่าเพิ่ม 3. ภาษีธุรกิจเฉพาะ 4. ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย 5. เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ หัวข้อทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการภาษีอากร 	

	4. เทคโนโลยีสารสนเทศ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ บัญชี	1. พื้นฐานความรู้ทางเทคโนโลยี สารสนเทศ 2. กระบวนการบริหารงานและ ปฏิบัติการระบบสารสนเทศ 3. การพัฒนา การบริหารงานและ การควบคุมระบบสารสนเทศ 4. เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ ทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี	
	5. เรื่องอื่น ๆ ที่มีเนื้อหา สัมพันธ์กับวิชาชีพบัญชี	เนื้อหาตามที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กำหนดเพิ่มเติมภายหลัง	
ข.	การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการอบรม/สัมมนา	ในหลักสูตรเรื่องฝึกอบรม / สัมมนา ตาม ก. 1 - 5	การนับจำนวนชั่วโมง ให้นับได้ตาม เท่าของเวลาที่เข้าไปในการเป็นวิทยากร ผู้บรรยายผู้ดำเนินการสัมมนา เช่น การ เป็นวิทยากรบรรยายสำหรับเนื้อหา 3 ชั่วโมงจะนับเป็นชั่วโมง ได้ 3 เท่า = 9 ชั่วโมง โดยเวลาที่เข้าไปในการเป็น วิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา ให้นับตามกิจกรรม ก. ทั้งนี้ในทุกรอบสามปีไม่ให้นับซ้ำ สำหรับการเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนาในหัวข้อเดิม เว้น แต่ได้มีการเปลี่ยนแปลงในเนื้อหาอย่าง มีสาระสำคัญ
ค.	การเป็นอาจารย์ใน สถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของ เอกชนตามกฎหมายว่าด้วย	สอนในวิชาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการ อบรมตาม ก. 1 - 5	การนับจำนวนชั่วโมงการพัฒนาความรู้ ให้นับได้วิชาละ 9 ชั่วโมง ไม่ว่าจะ เป็นการสอนในภาคการศึกษาใด โดยใน การพิจารณาว่าจะนับเป็นชั่วโมงใน

	<p>สถาบันการศึกษาเอกชนซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ทางการบัญชีไม่ว่าจะเป็นการสอนในฐานะอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ</p>		<p>หัวข้อใดนั้นให้พิจารณาตามเนื้อหาของวิชาที่สอน ทั้งนี้ ในทุกรอบสามปี ไม่ให้นับซ้ำสำหรับการสอนในวิชาเดิม และให้นับกิจกรรมนี้ได้ไม่เกิน 18 ชั่วโมง</p>
<p>ง.</p>	<p>1. การศึกษาเพิ่มเติมในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีในระดับที่สูงกว่าคุณวุฒิเดิม</p>	<p>ได้ศึกษาในสถาบันการศึกษาและได้รับคุณวุฒิในระดับ ปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท หรือปริญญาเอก ซึ่งสูงกว่าคุณวุฒิเดิม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • กรณีเป็นคุณวุฒิทางการบัญชีโดยตรง ในทุกรอบสามปีให้นับได้ 27 ชั่วโมง • กรณีเป็นคุณวุฒิอื่นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีในทุกรอบสามปี ให้นับได้ 18 ชั่วโมง โดยในการพิจารณาว่าจะนับเป็นชั่วโมงในหัวข้อใดนั้น ให้พิจารณาตามสาขาที่สำเร็จการศึกษา <p>การนับเป็นชั่วโมงของรอบสามปีใดให้ถือตามปีที่สำเร็จการศึกษเป็นเกณฑ์ และถือว่าในแต่ละปีของรอบการพัฒนาความรู้สามปีนั้นได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เรื่องจำนวนชั่วโมงขั้นต่ำในแต่ละปี (6 ชั่วโมง) แล้วดังนี้</p> <p>(1) ถ้าสำเร็จการศึกษาระหว่างปีที่ 3 ของรอบสามปีใด ให้สามารถเลือกได้ว่าจะนับเป็นชั่วโมงของรอบนั้นหรือรอบสามปีถัดไป</p> <p>ตัวอย่างเช่น ในรอบสามปีแรก เ.ค.</p>

			<p>2548 - 31 ธ.ค. 2550 นาย ก ซึ่งสำเร็จการศึกษาในระหว่างปี 2550 สามารถเลือกนับการ ได้รับ คุณวุฒิเป็นชั่วโมงของรอบสามปีแรก (1 ม.ค. 2548 - 31 ธ.ค. 2550) หรือรอบสามปีถัดไป (1 ม.ค. 2551 - 31 ธ.ค. 2553) ก็ได้ โดยถ้าเลือกนับเป็นชั่วโมงของรอบสามปีถัดไป นาย ก จะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ในรอบ 3 ปีแรกให้ครบ 27 ชั่วโมง</p> <p>(2) ถ้าสำเร็จการศึกษาระหว่างปีที่ 1 หรือ 2 ของรอบสามปีใด จะต้องนับเป็นชั่วโมงของรอบสามปีนั้น ตัวอย่างเช่น ในรอบสามปีแรก 1 ม.ค. 2548 - 31 ธ.ค. 2550 นาย ก ซึ่งสำเร็จการศึกษาในระหว่างปี 2548-2549 จะต้องนับการ ได้รับคุณวุฒิเป็นชั่วโมงของรอบสามปีแรก (1 ม.ค. 2548 - 31 ธ.ค. 2550)</p>
	<p>2. การศึกษาเพิ่มเติมในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ บัญชีซึ่งอาจไม่สูงกว่าคุณวุฒิเดิม</p>	<p>ได้ศึกษาในสถาบันการศึกษาและได้รับคุณวุฒิในระดับที่ไม่สูงกว่าคุณวุฒิที่เคยศึกษา ซึ่งอาจเป็น ปวศ.ปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท หรือปริญญาเอก</p>	<p>การนับชั่วโมงในทุกรอบสามปี ให้นับได้ 9 ชั่วโมง ในการพิจารณาว่าจะนับเป็นชั่วโมงในหัวข้อใดนั้น ให้พิจารณาตามสาขาที่สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ การพิจารณานับว่าเป็นชั่วโมงการพัฒนาความรู้ของรอบสามปีใดให้ถือตามปีที่สำเร็จการศึกษาเป็นเกณฑ์และถือว่าในแต่ละปีของรอบการพัฒนาความรู้สามปีนั้น ได้เป็นไปตาม</p>

		<p>หลักเกณฑ์เรื่องจำนวนชั่วโมง ขั้นต่ำ ในแต่ละปี (6 ชั่วโมง) แล้ว ดังนี้</p> <p>(1) ถ้าสำเร็จการศึกษาระหว่างปีที่ 3 ของรอบสามปีใด ให้สามารถเลือกได้ ว่าจะนับเป็นชั่วโมงของรอบนั้นหรือ รอบสามปีถัดไป</p> <p>ตัวอย่างเช่น ในรอบสามปีแรก 1 ม.ค. 2548 - 31 ธ.ค. 2550 นาย ก ซึ่งสำเร็จ การศึกษาในระหว่างปี 2550 สามารถ เลือกนับการศึกษาเพิ่มเติมเป็นชั่วโมง ของรอบสามปีแรก (1 ม.ค. 2548 - 31 ธ.ค. 2550) หรือรอบสามปีถัดไป(1 ม.ค. 2551 - 31 ธ.ค. 2553) ก็ได้ โดยถ้า เลือกนับเป็นชั่วโมงของรอบสามปี ถัดไป นาย ก จะต้องเข้ารับการพัฒนา ความรู้ในรอบ 3 ปีแรกให้ครบ 27 ชั่วโมง</p> <p>(2) ถ้าสำเร็จการศึกษาระหว่างปีที่ 1 หรือ 2 ของรอบสามปีใด จะต้อง นับเป็นชั่วโมงของรอบสามปีนั้น</p> <p>ตัวอย่างเช่น ในรอบสามปีแรก 1 ม.ค. 2548 - 31 ธ.ค. 2550 นาย ก ซึ่งสำเร็จ การศึกษาในระหว่างปี 2548 -2549 จะต้องนับการได้รับคุณวุฒิเป็นชั่วโมง ของรอบสามปีแรก (1 ม.ค. 2548 - 31 ธ.ค. 2550)</p>
--	--	--

จ.	การลงทะเบียนศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีและได้รับหลักฐานการผ่านจากสถาบันการศึกษาของรัฐหรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี	วิชาการบัญชีหรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี	การนับชั่วโมงในทุกกรอบสามปี ให้นับได้วิชาละ 6 ชั่วโมง ในการพิจารณาว่าจะนับเป็นชั่วโมงในหัวข้อใดนั้น ให้พิจารณาตามวิชาที่ผ่านการศึกษานี้ การพิจารณานับว่าเป็นชั่วโมงของรอบสามปีใด ให้ถือตามปีที่ผ่านการศึกษาเป็นเกณฑ์
ฉ.	การเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ	ตามที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดเพิ่มเติมในภายหลัง	

2. การปฏิบัติตามข้อกำหนดในประกาศฉบับนี้ของผู้ทำบัญชี

2.1 ผู้ทำบัญชีที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีตามแบบ ส.บข. 5 หรือ แบบ ส.บข 5-ก ก่อนหรือในวันที่ 31 ธันวาคม 2547 สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดในประกาศฉบับนี้ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2547 เป็นต้นไป

ตัวอย่างที่ 1 นาย ก ได้แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีตามแบบ ส.บข. 5 ไว้ตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2547 (ซึ่งเป็นวันก่อนวันที่ 10 สิงหาคม 2547 และก่อนวันที่ 31 ธันวาคม 2547) ดังนั้นรอบในการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีสามปีรอบแรกของนาย ก จะเป็นช่วงของวันที่ 10 สิงหาคม 2547 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2550 ซึ่งจะต้องเข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมงและนาย ก จะต้องเข้ารับการอบรมในแต่ละปีของรอบในการอบรมสามปีรอบแรก ดังนี้

- o ช่วงวันที่ 10 สิงหาคม 2547 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2548 ต้องอบรม ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง
- o ช่วงวันที่ 1 มกราคม 2549 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2549 ต้องอบรม ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง
- o ช่วงวันที่ 1 มกราคม 2550 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2550 ต้องอบรม ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

สำหรับส่วนที่เหลืออีก 9 ชั่วโมงจะเป็นการอบรมในปีใดก็ได้ในระหว่างวันที่ 10 สิงหาคม 2547 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2550 ซึ่งรวมทั้งสิ้นจะเท่ากับ 27 ชั่วโมง โดยจะต้องเป็นการอบรมในหัวข้อทางการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง

ตัวอย่างที่ 2 นาย จ ได้แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีตามแบบ ส.บช. 5 ไว้ตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน 2547 (ซึ่งเป็นวันหลังวันที่ 10 สิงหาคม 2547 แต่ก่อนวันที่ 31 ธันวาคม 2547) ดังนั้น รอบในการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีสามปีรอบแรกของนาย จ จะเป็นช่วงของวันที่ 15 กันยายน 2547 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2550 ซึ่งจะต้องเข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง และนาย จ จะต้องเข้ารับการอบรมในแต่ละปีของรอบในการอบรมสามปีรอบแรก ดังนี้

- o ช่วงวันที่ 15 กันยายน 2547 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2548 ต้องอบรมไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง
- o ช่วงวันที่ 1 มกราคม 2549 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2549 ต้องอบรม ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง
- o ช่วงวันที่ 1 มกราคม 2550 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2550 ต้องอบรม ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

สำหรับส่วนที่เหลืออีก 9 ชั่วโมงจะเป็นการอบรมในปีใดก็ได้ในระหว่างวันที่ 15 กันยายน 2547 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2550 ซึ่งรวมทั้งสิ้นจะเท่ากับ 27 ชั่วโมง โดยจะต้องเป็นการอบรมในหัวข้อทางการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง

2.2 ผู้ทำบัญชีที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีตามแบบ ส.บช. 5 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดในประกาศฉบับนี้ตั้งแต่วันที่ได้แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีตามแบบ ส.บช. 5

ตัวอย่างเช่น นาย ข ได้แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีตามแบบ ส.บช. 5 ไว้เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2548 (ซึ่งเป็นวันหลังจากวันที่ 1 มกราคม 2548) ดังนั้น รอบในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพสามปีรอบแรกของนาย ข จะเป็นช่วงของวันที่ 15 มกราคม 2548 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2551 ซึ่งจะต้องเข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมงและ นาย ข จะต้องเข้ารับการอบรมในแต่ละปีของรอบในการอบรมสามปีรอบแรก ดังนี้

- o ช่วงวันที่ 15 มกราคม 2548 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2549 ต้องอบรม ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง
- o ช่วงวันที่ 1 มกราคม 2550 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2550 ต้องอบรม ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง
- o ช่วงวันที่ 1 มกราคม 2551 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2551 ต้องอบรม ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

สำหรับส่วนที่เหลืออีก 9 ชั่วโมงจะเป็นการอบรมในปีใดก็ได้ในระหว่างวันที่ 15 มกราคม 2548 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2551 ซึ่งรวมทั้งสิ้นจะเท่ากับ 27 ชั่วโมง โดยจะต้องเป็นการอบรมในหัวข้อทางการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง

3. หลักฐานการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

3.1 ผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายละเอียดกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพตามแบบฟอร์มที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดทางอินเทอร์เน็ตในเวปไซด์ www.dbd.go.th

ประเภทของกิจกรรม	ข้อมูลของแต่ละกิจกรรมตามที่กำหนดให้แจ้ง	หลักฐานที่ต้องเก็บรักษาไว้ 5 ปีซึ่งต้องมีข้อมูลตามที่กำหนดในหมวดที่ 2 ข้อ 3
1. การเข้าร่วมการอบรม/สัมมนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องที่เข้ารับการอบรม/สัมมนา หรือเรื่องที่เป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา 2. สถาบันจัดอบรม/สัมมนา 3. วันเวลาและสถานที่จัดอบรม/สัมมนา 4. จำนวนชั่วโมงที่นับได้ 	หนังสือรับรองการเข้ารับการอบรม/ สัมมนาประกาศนียบัตร หรือ หลักฐานแสดงการชำระเงินจากสถาบันจัดอบรม/สัมมนา
2.การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการอบรม/สัมมนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องที่เป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา 2. สถาบันจัดอบรม/สัมมนา 3. วันเวลาและสถานที่จัดอบรม/สัมมนา 4. จำนวนชั่วโมงที่นับได้ 	หนังสือรับรองการเป็น วิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการอบรม/สัมมนา จากสถาบันจัดอบรม/สัมมนา

<p>3. การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐหรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชนซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.)ทางการบัญชีไม่ว่าจะเป็นการสอนในฐานะอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิชาที่สอน 2. ชื่อสถาบันการศึกษา 3. ช่วงเวลาที่สอนในวิชานั้น (ภาคการศึกษา) 4. จำนวนชั่วโมงที่นับได้ 	<p>หนังสือรับรองการเป็นอาจารย์สอนจากสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน</p>
<p>4. การศึกษาเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี (ไม่ว่าเป็นคุณวุฒิที่สูงกว่าคุณวุฒิเดิมหรือไม่)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชื่อคุณวุฒิการศึกษาที่สำเร็จ 2. ชื่อสถาบันการศึกษา 3. ระยะเวลาที่เข้าศึกษาและสำเร็จการศึกษา 4. จำนวนชั่วโมงที่นับได้ 	<p>วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร ปริญญาบัตร หรือหนังสือรับรองผลการศึกษาจากสถาบันการศึกษา</p>
<p>5. การลงทะเบียนศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีและได้รับ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชื่อวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีที่ได้ลงทะเบียนเรียนและสอบผ่าน 	<p>วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร หรือหนังสือรับรองผลการศึกษาจากสถาบันการศึกษา</p>

<p>หลักฐานการผ่านจากสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือ สถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วย สถาบันการศึกษา เอกชน ซึ่งมีการสอน ไม่ต่ำกว่าระดับ อนุปริญญาหรือ ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง(ปวส.)ทางการบัญชี</p>	<p>2. ชื่อสถาบันการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและสอบผ่าน</p> <p>3. ระยะเวลาที่เข้าศึกษาและผ่านการศึกษา</p> <p>4. จำนวนชั่วโมงที่นับได้</p>	
<p>6. การเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ</p>	<p>ตามที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กำหนดเพิ่มเติมในภายหลัง</p>	

4. การตรวจสอบหลักฐานการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

ผู้ทำบัญชีต้องจัดเก็บหลักฐานการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีไว้กับตนเองเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของวันที่สิ้นสุดการอบรม เช่น กรณีผู้ทำบัญชีเข้ารับการอบรมในวันที่ 10 มกราคม 2548 ผู้ทำบัญชีต้องจัดเก็บหลักฐานการอบรมนั้นไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีนับจากวันสิ้นปีปฏิทินของวันที่สิ้นสุดการอบรม (31 ธันวาคม 2548) ซึ่งต้องเก็บไว้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553

หากผู้ทำบัญชีได้รับหนังสือแจ้งจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าให้จัดส่งหลักฐานการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพเพื่อการตรวจสอบ ให้ผู้ทำบัญชีนำส่งหลักฐานดังกล่าว โดยดำเนินการด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งดังต่อไปนี้

1. นำส่งด้วยตนเองที่หน่วยรับแจ้งผู้ทำบัญชี สำนักกำกับดูแลธุรกิจ ชั้น 14 กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เลขที่ 44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
2. นำส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนส่ง ไปยังสำนักกำกับดูแลธุรกิจ ตามที่อยู่ข้างต้น โดยใช้วันที่ไปรษณีย์ต้นทางประทับตราเป็นวันรับแจ้ง

ในกรณีที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะถือเป็นกรณีฝ่าฝืนมาตรา 7(6) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

หมวดที่ 2

หลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบหลักสูตร รวมทั้งสถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษา หรือ หน่วยงานผู้จัดอบรม

1. การขอรับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในหลักสูตรการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ หรือการขอความเห็นชอบเป็นสถาบันหรือหน่วยงานผู้จัดอบรม

1.1 กรณีสถาบันการศึกษาของรัฐ สถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.)ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย หอการค้าไทย หรือ สถาบันผู้จัดอบรมที่เคยได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าแล้ว ให้ยื่นหลักฐานการขอรับความเห็นชอบในหลักสูตรการอบรม/สัมมนา เพื่อให้สามารถนับเป็นชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพได้ โดยต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่ออธิบดีพร้อมแนบหลักฐาน ดังนี้

1. รายละเอียดหลักสูตร เนื้อหา ขอบเขตวิชา
2. ระยะเวลา และค่าธรรมเนียมในการจัดอบรม/สัมมนา
3. ชื่อ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการทำงานของวิทยากรผู้บรรยาย ทั้งนี้ วิทยากรผู้บรรยายจะต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีในสาขาที่ให้การอบรม/สัมมนา หรือมีประสบการณ์ในเรื่องที่จะให้การอบรม/สัมมนาอย่างเพียงพอ

1.2 กรณีสถาบันหรือหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากข้อ 1.1 ต้องยื่นความประสงค์ขอรับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นผู้จัดอบรม/สัมมนาและขอความเห็นชอบหลักสูตรการอบรม/สัมมนาในแต่ละหลักสูตรเพื่อให้สามารถนับเป็นชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพได้ โดยต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่ออธิบดีพร้อมแนบหลักฐาน ดังนี้

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจกระทำการแทนสถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานนั้น

2. ลำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรและสำเนาหนังสือรับรองการจัดตั้งสถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงาน (ถ้ามี)
3. รายละเอียดหลักสูตร เนื้อหา ขอบเขตวิชา
4. ระยะเวลาและค่าธรรมเนียมในการจัดอบรม/สัมมนา
5. ชื่อ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการทำงานของวิทยากรผู้บรรยาย ทั้งนี้ วิทยากรผู้บรรยายจะต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีในสาขาที่ให้การอบรม/สัมมนา หรือมีประสบการณ์ในเรื่องที่จะให้การอบรม/สัมมนาอย่างเพียงพอ

2. การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการอบรม/สัมมนาไปจากที่อธิบดีได้ให้ความเห็นชอบไว้หรือมีการจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่หรือวิทยากรใหม่

ในกรณีที่อธิบดีได้ให้ความเห็นชอบสถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานใดแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการอบรม/สัมมนาไปจากที่อธิบดีได้ให้ความเห็นชอบไว้หรือมีการจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่ จะต้องขอรับความเห็นชอบหลักสูตรนั้นจากอธิบดีก่อนการจําอบรม/สัมมนา โดยให้จัดส่งรายละเอียดตามข้อ 1.1 (1) (2) (3) หรือ 1.2 (3) (4) (5) เพื่อประกอบการพิจารณา เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการอบรม/สัมมนาในหัวข้อที่เป็นเรื่องเร่งด่วนหรือนำสมัยซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ทำบัญชีและไม่สามารถยื่นเรื่องเพื่อขอรับความเห็นชอบได้ทัน สถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานนั้นอาจจัดอบรม/สัมมนาในเรื่องดังกล่าวไปก่อนได้แต่ต้องจัดส่งรายละเอียดดังกล่าว ต่ออธิบดีเพื่อขอรับความเห็นชอบภายในกำหนด 1 เดือน นับแต่วันสิ้นสุดการอบรม/สัมมนา ทั้งนี้ สถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานนั้นต้องแจ้งให้ผู้ทำบัญชีที่สมัครเข้ารับการอบรม/สัมมนาทราบด้วยว่าหลักสูตรดังกล่าวอยู่ระหว่างการขอรับความเห็นชอบจากอธิบดี

3. การเก็บหลักฐานการลงทะเบียนเข้ารับการอบรม/สัมมนา

สถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานผู้จัดอบรมต้องจัดเก็บหลักฐานการลงทะเบียนเข้ารับการอบรม/สัมมนาของผู้ทำบัญชีทุกรายไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของวันที่สิ้นสุดการอบรม/สัมมนา และจะต้องออกหนังสือรับรองการเข้ารับการอบรม/

สัมมนา ในแต่ละครั้งให้แก่ผู้ทำบัญชี โดยหนังสือรับรองดังกล่าวจะต้องมีรายการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

1. ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของสถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงาน (ถ้ามี)
2. ชื่อผู้เข้ารับการอบรม/สัมมนาและรหัสเลขที่ผู้ทำบัญชี
3. หลักสูตรที่อบรม/สัมมนา และวันที่ที่หลักสูตรนั้นได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี
4. วัน เวลา และจำนวนชั่วโมงที่เข้ารับการอบรม/สัมมนา
5. ลายมือชื่อของผู้มีอำนาจกระทำการแทน หรือผู้ได้รับมอบหมายให้กระทำการแทนพร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี)
6. วันที่ออกหนังสือรับรอง

4. การพิจารณายกเลิกการให้ความเห็นชอบสถาบันวิชาชีพการบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงาน

สถาบันวิชาชีพหรือสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่ได้รับความเห็นชอบใดไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในข้อ 2 และข้อ 3 อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าอาจพิจารณายกเลิกการให้ความเห็นชอบสถาบันวิชาชีพการบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานนั้น

อนึ่ง ในทางปฏิบัติอาจมีบางกรณีที่นอกเหนือจากคำชี้แจงที่ให้ไว้ และอาจจำเป็นต้องพิจารณาเพิ่มเติม โดยไม่จำกัดขอบเขตเพียงคำชี้แจงหรือตัวอย่างที่ให้ไว้ในที่นี้เท่านั้น

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

วันที่ 31 สิงหาคม 2547

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวเยาวภา เตโช
วัน เดือน ปีเกิด	18 กรกฎาคม 2522
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2545
สถานที่ทำงาน	บริษัท อีเล็คโทรเซรามิกส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จังหวัดลำพูน
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บัญชีทั่วไป